

famulentur. Qui enim domino ad religionem vel ad sacerdotium est restrictus. non potest alio loco sui ut dicitur substituere sed ipse in propria persona tenet beneficium deseruire. Homo vero siue debilis siue fortis fuerit non debet mutari sed unusquisque proprias vires suas debet domino famulari iuxta illud apostoli ad galathas vi. Unusquisque onus suum portabit. Qui ergo consecratus est domino et in ordine vel religione deuotus: non potest apostolice non consecratus fieri. nec ad mundum redire seu a clericali statu retrahi. sed ibi debet perpetuo ex quo semel deuouerit libertate vel expressis et professione fecerit deo perpetuo consecrari. Per die quicquid est decimum. i. quicquid seruat decem mandata: domino consecratur et sibi spiritualiter dedicatur. Quando aliquis agere vel aliquid aliud deuouerit deo. si illud volebat redimere quintam partem ultra commensuratum adhibere debebat. Unde ad finem quod offerens rei oblate affectionem deponeret. et ne penitentia ductus a promissione quam sponte dederat resiliret ordinauit dominus quod extraneum in emendo preferret et quod amplius solueret ipsum qui obtulerat quam aliter teneret. Hoc potest allegari contra illos qui facillime de illis que domino facere permittunt solent penitere. utpote quando penitentiam vel penitenciam permittunt facere: sed si redimere vel mutare optuerit debent aliquid amplius addere: et vultum non in deterius sed in melius

mutare.

Explicat moralizatio libri leuitici
Incipit moralizatio libri numeroz.

Circa ordinacionem tabernaculi sciendum quod tabernaculum in deserto constitutum precepit dominus quod populus in quatuor partibus circuiret. et quod circa eum exiubaret. Unde precepit quod tribus iuda. ysachar et zabulon exiubarerent ad orientem Ruben simeon et gad ad meridiem Dan aser et neptalim ad aquilonem. Ephraim beniamin et manasse ad occidentem. Sicut iam multo ceteris dixi. per tabernaculum moraliter intelligitur cor humanum. quatuor vero mundi partes significantur cardinales virtutes: quia scilicet orientes lucas est prudentia. merides ferues est iusticia. occidentes humidus est temperancia. aqulo gelidus seu solidus est fortitudo et constantia. Igitur dico quod circa tabernaculum cordis domini exiubaere et vigilare per istas quatuor partes tribus israhel. i. xij. speciales virtutes: quia scilicet pars orientalis. i. prudentia debet habere seculum iuda ysachar et zabulon. i. veritatem in affectu memoriam in intellectu: firmitatem in opere vel in actu. Judas est interpretatur confessio. et significat ubi veritatem ysachar interpretatur memoriam vel memoriam. et significat illos que ad salutem pertinent noticiam et sagacitatem. zabulon interpretatur bitaculum fortitudinis. et significat operum firmitatem et

stabilitatē. **Q**z pauldubio oriēs
·i. hō prudēs dz hrē veritatē i ore
mēoziā seu noticiam i mēte. sta-
bilitatē ⁊ firmitatē in ope: et sic
de ista claitate oriētali. i. de pru-
dētia cum sua triplīcitate poteri-
mus dicere illud **M**atth. v. **E**t
vidimus stellā ei⁹ in oriēte. **I**tē
dico qz ps meridionalis. i. fer-
uēs iusticia dz similiter hrē tres
alios patriarchas seu triū pat-
archarū tribz scz ruben symeon
et gad: et istud nichil aliud sig-
nificat nisi tres speciales vtutes
q̄ debent iusticiam cōcomitare:
·i. scia in examinādo. beignitas
in audiēdo. seueritas in exequē-
do. **S**cia itelligit⁹ p ruben q̄ in-
ptatur oriēs p mediū: qz scz iu-
stus iudex debet se in fine intelle-
ctus sui p medium negotiorum
fingē vt sic possit veritatē et mei-
ta causarū sentire. **I**nterptat⁹ ec-
ā ruben vidēs filium: qz semper
debet iudex filiū dei p oculis ha-
bē et ad ipm sic ad iusticie regu-
lam respicē et vidē: et timor ei⁹
ab infantia dz in eo sp eē. **J**ob.
xxxi. **S**p ei⁹ q̄si tumētēs sup me
fluctus deū timui: et pōdus ei⁹
ferre nō potui. **I**nterptat⁹ eciam
vidēs in medio. quia scz iustus
iudex debet in medio p equita-
tem sedere et nō plus ad vnam
ptem q̄ ad aliā pēdere et se eciam
medium et mediatorē inter deū
et populum cognoscere. et inter-
ptes dz sicut mediator ⁊ cordiā
generare. dicēs illud. **L**uce xxij.

Ego autem in medio vestrū sū.
Bemignitas p symeonem intel-
ligit⁹. qui scz audiēs merorē seu
audiō interptatur. qz videlicet
ad iusticiam ptinet qz et q̄rimo-
nie partium audiantur et qz iu-
dex ad audiēdum causas et ne-
gocia benignus et affabilis ha-
beatur. **p** salmista. **A**udite oēs
qui iudicatis terram. **U**nde tam-
de sciētia q̄ de audientia ipforū
dicatur sapiētie sexto. **A**udite ē-
ges et intelligite iudices finū ē-
re. p̄bete aure⁹ vos qui cōtinētis
multitudines. **S**eueritas p gad
significatur. quia scz gad inter-
ptatur accinctus signis iustum iu-
dicem qui se debet armare et ac-
cingere. vt malos possit punire.
et innocentes liberare. **G**enesis
quadragesimonono. **G**ad accin-
ctus p̄liabatur. **I**tem dico qz ps
occidentis est temperantia. **O**-
cides enim temperatus est i frī-
gore et calore. **E**t ista pars simi-
liter debet habere tres patriar-
chas scilicet effray inbeciamin et
manasses. et isti sūt pietas pau-
pes nutriendo. huilitas a fastu
abstinēdo: paciā q̄ fit iurias re-
mittēdo. **E**ffray ei⁹ q̄ interptat⁹ fer-
tilitas significat clementiam au-
ius fertilitas pauperes hz nutri-
re. **B**emiamin interptat⁹ filius a-
zimi signis huilitatem q̄ more
azimi solet obedire. **M**anasses in-
terptat⁹ obliuiosus et sigt pati-
entiā q̄ aliorū iniurias solet ob-
liuisci et non seruare. **V**irtus em

tpancie solet nō solū a supfluita
tibz abstinere vt paupibz pūde
at. sed etiā hūilitatē et pacienciā
tenē vt a supbia et ab ira tpet et
se restringat. Unde de isto occidē
te dicit eze. xlviij. Ad plagā oc
cidentalē ptes tres. Item dico q
ps aquilonaris que dura ē et so
lida significat fortitudinē q etiā
habet tres p̄archas scz dan et
aser et neptalim. qui scz signifi
cant tria que fortitudinē nostrā
iuuāt. scz cāe rectitudo. lucri ma
gnitudo et amoris amplitudo.
In dan lucrū denotat: in aser q
interpretat beatitudo ei? scz spes
que facit hōiem magis fortem.
Amor designat in neptalim qui
dilataō inēptat qz scz latitudo
caritatis fortificat ppūgnantē.
Isti ergo duodecā patriarche p
istas ptes quatuor dūt taberna
culū cordis circuire et circa ipsū
fortiter exaubaē. p̄mo pal. xiiij
per quatuor ptes erāt ostiarij.

Recepit dñs q p̄pls le
uitay portare onera ta
bernauli deberet ac. Ve
rūptū sic erat q p̄ter sacerdotes
nullus audebat illa que erāt in
fra velū in sanctuario vidē. et iō
sacerdos oīa que erāt in sanctua
rio scz archā ppiciatoriū. cheru
bin et altare velo et pallijs inuol
uebat et sic leuite pprijs hūeris
deferebant. Null? g° p̄ter sacer
dotes ista nuda vidē debebat.
q̄nymo si anteq̄ inuoluerēt ab
aliquo nō sacerdote videbant.

mortē q̄cia? incurreret. Igitur le
uite oīa onera tabernaculi trāsse
rebāt. alia in hūeris alia in ve
hicularis trāfigebāt. Ista si vis
applicat q nos qui sum? leuite. i.
viri ecclīastici et in ecclīe bñficijs
et officijs cōstituti debem? onera
tabernaculi. i. onera ecclīe officio
rūq; et beneficiorū nostrorū in p
prijs hūeris portare et in p̄pis
psom̄is n̄ris p̄ncipaliter exercere
et nō substitutis aut vicarijs
commendare. Ad galathas sexto.
Unusquisq; onus suū portabit.

Vel dic q illa que in sanctua
rio erāt abscondita significāt xp̄ia
ne fidei secreta et scripture sacre
seu deitatis sacramenta. sacerdo
tes qui dicūt quasi facti duces
vel quasi sacra doctores significāt
viros scientificos. Alij vero leui
te vel plāres significāt homines
simplices et indoctos. Stud g°
verū ē q sacerdotibz solis. i. solis
viris scientificis et sapientibus
licitū ē vasa scūarij interioris fi
dei nostre secreta inuestigaē. tra
ctare tangere vel videre. Alijs at
nō licet ista nude cōsiderare nec
p̄scrutando cernere. ne forte er
rores et hereses incurrant: et sic
mori habeant necesse spirituali
ter. Sacerdotes ergo id est facti
doctores et predicatores semp
debent ista fidei ministeria pal
lio et velo alicuius figure vel ve
bi dissimulati inuoluere: et nū
q̄m nuda simplicibus portāda
vel credenda tradere. Alio q̄n imo

sepe fit q̄ conceptis erroibz morte culpe et pene solent faciliter deperire. et ideo h̄ dicitur q̄ alij nulla curiositate videāt. que sūt in sc̄uario prius q̄ inuoluātur. alioquin morietur. **U**el dic q̄ ista fignt ecclie sacramēta vel eiam beneficia qz sc̄z hoz tractatio et admistracio solis sacerdotibz idest solis sacris duabz dignis sc̄z psomis et sufficiētibz debet cōmitti. alijs vero indignis et ignorantibus interdici. quia scilz bo mi isto admistrādo nō ledunt mali vero et indigni ista tractando mortis eterne piculum consequent. **U**nde supra dicitur q̄ extraneus qui ad ministrandū accesserit morietur.

Hic pot̄ q̄ vxor hebreā si culpabilis erat de adulterio et bibebat aquas maledicās et amaras vbi puluis pauimentū miscebat̄ et scriptura noīs dñi debebat̄ venter eius tumescebat et femur ipsius putrescebat. et sic ipsius adulteriū clarum erat. **S**i autem adulteri re a nō erat tūc potus ipsius aque eidem penitus nō nocebat. **A**que iste maledicte significāt mūdi sciencias. delicias et prosperitates. que dicuntur maledicte. qz maledictioēz eterne dāpnatiois procurant. **D**icuntur amare. quia plura amara qm dulcia cōtinent. **D**icunt̄ puluerem pauimentū cōtinē. qz trāsitōria bona et puluerē solū habēt: scripturā vero noīs

dñi et ipsius dei mēoriā de archa cordis destruūt atqz delēt. **E**t breuiter iste sūt aq̄ de qb̄ dicit̄ apo viij. **H**omies mortui sūt ex aq̄s qz amare fce sūt. **I**gitur dico q̄ mulier. i. aīa q̄ erga virū suum fidelis ē et casta nec cū adultero dyabolo p̄ mortale peccm̄ adultera. si cōtingat ipsam aquas huius mūdi. i. diuicias. delicias et alias prosperitates gustare et bibere. ipsa pro certo cū iphis bene vti sciat. nocere ei nō poterūt. **S**i vero peccatrix et adultera ē. tūc si tales aquas biberit et mundi prospera scilicet delicias corporales. diuicias temporales eminēcias mundanas et sciencias seculares habueit et obtinuerit. tunc vere culpe et pene periculū mortis subibit. quia sancte persone ex mundi prosperis non leduntur pro eo scilicet q̄ iphis discrete et temperate vtiuntur. vt habetur in canticis canticorū octauo. **A**que multe non poterunt extinguere caritatem. **M**ali vero cum iphis temperate vti nesciāt per ea spiritualiter occiduntur. quia scilicet ventres suorum cordium per superbiam tumescunt. et femora eoz p̄ luxuriam faciliter corrumunt. **P**ro. p̄o. **P**rospertitas stultorū p̄det eos. **U**n̄ recte iste sūt aq̄ qb̄ boī et mali probantur. qz sc̄z mali ibidem peūt. boni vero immunes et liberi p̄mittuntur. **J**udicium. secundo. **D**uc populum ad aquas vt probē eos. et cetera

A pud iudeos antiquitus
erat quedā religio viro-
rū et mulierū q̄ nazarei
vōbant. et erat qm̄ vir vel mulier
se dño deuouebat et ppetuo vel
ad tpus se a cōi ritu et vita ppli
se sepabat et dño cōsecrabat. erat
em̄ ritus deuotionis seu cōsecre-
tionis qz scz q̄dū ad tps dura-
bat statutū. nō debebat nouacu-
la sup eius caput ascendere. nec
barbā radere: vinū acetū aut fi-
cerā aut om̄e qd̄ inebriare p̄t nō
bibere: vuas recentes seu etiā sic-
cas nō comedere: nec aliquid qd̄
de vua nascit̄ degustare. Nō de-
bebat tangē mortuū nec ad pa-
trē vel matrē fratrē aut sororē si-
moziebant̄ accedere: et sic vsqz
ad tps finitū debebat sanctifica-
tionē suā seruare et se dño cōsec-
re: et a cūctis que sup dixim̄ ab-
stinere. et tandē finito tpe rasis
capillis oblato sacrificiō templū
poterat introire. Reuera tales
nazarei p̄nt michi significare re-
ligiosos et quoslibet viros p̄fe-
ctos qui scz deo sūt cōsecrati et de-
uoti et eidem specialiter dedicati.
qz p̄ certo isti nūq̄ debent de ca-
pite mentis sue capillos bonarū
cogitationū vel affectionū radere
nec barbā virilitatis et virtutis
pdere: nec nouaculā fraudis et
doli in capite mentis admittere
vel habere. Et hoc ne forte dica-
tur nobis illud ps̄. Sicut noua-
uacula acuta p̄fecisti dolū. Item
isti nō debent mortuos. i. pecca-

tores et hoīes corruptos et lux-
uriosos. hereticos et infectos fi-
bi associare vel tangere quīymo-
dato qz sint parentes amici et cō-
sanguinei nō debent se sup eos i-
quinare nec eoz malā vitā dili-
gere nec eoz cōsorcū frequētāe
Leuitici xxi. Nō cōtaminet̄ sac-
dos in mortibz ciuū suoz. Con-
stat em̄ qz multi nazarei id ē ml̄-
ti viri sancti et iusti. imūdi et pec-
catoēs efficiūt̄ quādo mortuoz
et peccatoz tactus et societates
sectant̄. Eccl̄. xi. Qui tetigerit pi-
cē. inquinabit̄ ab ea. Itē isti nō
debēt comedere vel bibē. i. sibi p̄-
cōplacenciam incorpare a quid
qd̄ possit inebriare. i. qd̄ possit
sensū racionē et discretionē aufer-
re. Et ideo isti nō debent diligere
vinū deliciaz corpaliū ficerā sci-
enciarū seculariū: vuas seu gra-
na diuiciarū tpaliū. Isti em̄ sūt
qui sensū et discretionē tollūt. et
ebrietatē obliuionis et insipien-
cie inducūt. Qua p̄pter viri spi-
ritales debent ista fugē. et a cū-
ctis mūdi bonis que huiusmodi
ebrietatem p̄nt inducē se absin-
dere. Luca p̄mo. Vinū et ficerā nō
bibet: sed nazareus erit omnibz
diebz vite sue. Ista igit̄ si vsqz ad
statutū temp̄ id ē vsqz ad mor-
tem seruauerit mox templū pa-
disi sanctificatus intrare poterit
et debet. dicēs illud ps̄. Introi-
bo in domū tuā: adorabo ad tē-
plū sc̄m tuū. Vel dic qz nouacu-
la est adulator qui insensibiliter

pilos diuiciarum seū rapit **P**ō
Sic nouacula acuta fecisti dolū.
A quo scz vir iustus dz abstinē.
si verus nazare? .i. sanct? et flori
dus cupit eē. **J**udi. xiiij. **N**oua
cula non ascendet sup caput ei?

Quādo nazaēus erat in absti
nētia in voto et cōsecratione sua
si dāgebat coram eo aliquē moi
vel ipsū aliquē mortuū tāgē. to
ta sua scificatio polluebat. et iō
pilos suos radē et scificatiōne re
incipere denuo tenebat. **S**ic ve
ro cum quis est i sua abstinētia
voto fligione vel peitētia si mor
tuū tāgat id est peccatum morta
le faciat vel ipm p cōplacētia
videat. cōstat qz tota sua sanctifi
cacio pcedēs id est oīs virtus et
bona opa cō mortificat et pollui
t et apud deū mutilis ēputatur
Eze. xvij. **S**i cōuersus iustus fe
cerit iniquitatē: oīm iusticiarum
quas fecerat non ēcordabor. **T**a
lis ergo tenet de nouo reincipē
pilos veteres id est supfluitates
et peccā p cōfessionē radē et alios
pilos nouos scz vtutes nasci. pu
tare et pmittē. **E**t sic poterit si si
ne interruptioē cōtinuauēit tem
plū paradisi itraē. et sacrificiū lau
dis dño offerre: et scūs et cōsecra
tus dño semp eē. **I**nterruptio eī
honorū opm quādo p peccm fit.
vtutes vicia mortificāt. **P**erseue
rātia vō scitātē augmētāt. **M**a
th. xxiiij. **Q**ui pseuerauerit vsqz

i finē: b salu? erit. .cē

Euitay cōcētio sic fiebat

Aspergebant em aqua expiati
onis. radebāt corpis sui pilos.
lauabāt vestimenta sua offēbāt
in aspū dñi aarō sacerdoti. **I**psi
vero offēbāt bouē cū oleo i fāria
et sic fiebāt dño cōsecrati. et in ta
bernaulo viginti quinqz annis.
vsqz ad quinqzagesimū annū hui
ebant et tandem cōpleto quinqz
genario quiescebant. **R**euerā
talis cōsecrācio spiritualiter in
tellecta debet eē in omnibus le
uitis id est in viris omnibz ecclē
siasticis et perfectis cōtūdie fieri
et compleri. **I**gitur dico qz ante
omnia aqua expiatiōnis idē cō
punctionis nos debemus asper
gere per cōpunctionem et post
pilos nostros id est supfluitas
tes et vicia debemus radere per
cōtātiōem seu discussiōem. tā
dem vestes nostras debemus la
uare et mundare per confessi
ōnem. et corā deo id est in confessi
ōnis secreto sacerdoti nos p̄sen
tare et ostendere eciam per vido
rum nostrorum reuelationem.
Luce decimo septimo. **I**te et ostē
dite vos sacerdotibus. **E**t tan
dem debemus offerre deo bouē.
.i. carnē nrām p penitētie mace
rationē. et adhibere oleum et fa
rinā. i. elēosiuā et cōpassiōē. et sic
erim? dño cōsecrati p scitātē et p̄fec
tiōē et i tabnaulo ecclēie milita
re poterimus p placiōē. **E**xodi.
xxix. **H**oc ritu cōsecrabit aarō.
Tales igitur persone sic conse
crāte et sic sanctificate cum xxv.

ānos qui ſtant ex quinario q̄n
quies ducto .i. q̄nq; ſenſuū cōbi
bicionē ⁊ auctodiā h̄nt digni ſūt
dño ministrare. et p̄ alios xxv.
ānos .i. p̄ libroꝝ legis ſp̄ualem
adīptionē dño deſeruiē Qd̄ cū
fecerint digni ſūt ad q̄nquagena
riū nūm ⁊ ad iubileū p̄tue qui
etis attingere: et a cūctis h̄ mū
di laborib; in paradiso quieſcē et
ceſſare Apo. xiiij. Amodo eī iā
diat ſp̄s vt quieſcāt a labori
b; ſuis

Hic dicit q̄ cū paſcha ce
lebraret̄ iuenti ſūt plu
res qui fuerāt immundi
nec ita cito poterāt mūdari: q̄a
ſc; in eoz mūdacōe tempus ſep
tem dierū aliquociens require
bat̄. Igit̄ cū iſti p̄p̄t̄ immūdiā
paſcha celebrare nequiret̄. et cū
iſtis tūc caſtra ingredi nō liceret
mādatū eſt eis ex p̄te dñi q̄ tūc
quidē a celebracōe paſchatis ab
ſtinerēt ſed q̄ ipſū in ſequēti inē
ſe ritu ſuo celebraret̄. **I**ta p̄nt
applicari q̄ q̄n quis ſe ſentit im
mūdū .i. in aliquo peccō pollutū
nō debet ad celebracionē paſche
ſc; ad ſacramentū altaris accēdē
ſed niſi ſit ſcandalū p̄t diſſimu
lare et differre: et tandē recupa
ta mūdicia p̄ cōfeſſionē et p̄niā
debet iſtū agnū paſchalē digne
manducare Qd̄ etiā de immūdi
cia pollucōis nocturne p̄t intel
ligi. p̄pter quā celebracio miſſe
p̄t aliq̄n differri Job xiiij. Expe
cto donec veniat immutacō mea

Hic inueni notatū p̄ quēdā
doctore q̄ filij iſrl̄ leguntur pa
ſcha quadruplex celebrare. Unū
in egipto. exodi xij. Aliud in de
ſerto Aliud in galgalis in deſer
ti exitu. de quo agit̄ ioſue quinto
Aliud in iheruſalem tpe ioſie. quod
fuit ſolempniſſimū paſcha de q̄
2º eſdre p̄mo et tercio. Sic vere
cū paſcha ſeu phaſe interpretat̄
trāſitus. ſciendū eſt q̄ iuſti qua
druplicē trāſitū celebrare noſcū
tur. **E**ſt em̄ paſcha in egipto et
iſte eſt trāſitus de vicijs ad p̄niā.
Eſt paſcha in deſerto .i. in p̄niē
ſtatu. qd̄ fit cū trāſitur d̄ virtute
in virtutem. vel de bono in meli
us. **E**ſt paſcha in galgalis que
interpretat̄ reuelacio. et eſt trāſitus
de vita hac ad ſtolā aie: qd̄ fit ī
morte **E**ſt paſcha in iheruſalez
que interpretat̄ viſio pacis et eſt
trāſitus qui fiet ad ſtolā corpis
et de morte ad vitā in reſurrectiōe
In egipto .i. in peccati ſtatu pec
cati ſtatū dimittim? **I**n 2º p̄ de
ſertū .i. p̄ p̄fectionis et p̄niē ſta
tū p̄ficiſcimus et incedimus. **I**n
tercio eterna beatitudo nobis re
uelat̄. et deū facie ad facie cer
nimus **I**n quarto iā cōſumpto cor
pe in celeſti iheruſalē pacificē q̄
eſcimus **I**taq; trāſeamus vſq; in
bethleem **P**haſe em̄ eſt trāſitus
dñi exodi xiiij. **H**ic ponit̄ quō
nube mota tabernaculū in oue
batur et populus p̄ficiſce batur
cē. **S**ed de hoc vide ſup̄. exodi
xiiij. vbi poſui

Receptū ē moysi vt fa-
ceret duas tubas albas
argēteas et ductiles q̄
duocaret multitudinē. Et eāt
vsu tubarū sic b̄ dicit ad pplū
duocādū ad bella et ad cōiuiā
et ad festa dñi. Tubis em̄ popu-
li cōuocabāt. bellātes excitabā-
t. festa dñi denūciabāt. cōiue-
letificabāt. Tube iste signēt
p̄dicatores qui ideo duo dicūt
qz duo testamēta scie debere no-
scunt. vel qz duplici caritate in
inuiā combinant. Isti ergo des-
bēt eē argētei p̄ eloquētiā ducti-
les hoc ē malleis fā p̄ patiētiā
vel p̄ malleorum id est tribulati-
onū tolerātiā. Qui scz ad qua-
tuor dicūt in ecclesia valere. viz
ad populum ad fidem cōuocan-
dū: ad festū padisi nūciādum.
ad bella cōtra vicia p̄parādum
seu ad bellatores cōtra vicia exci-
tādum. et ad cōiuias id est fi-
deles ecclesie p̄ spem cōsolandū
et letificādum. Tube enim nr̄e
id est p̄dicatores populum ad fi-
dem et ad iusticiā cōuocant. Iobe-
lis p̄o. Vocate populū cōaduna-
te cetum. canite tuba in sion etc.
Item milites idē fideles ad bel-
lādum cōtra vicia et cōtra tribu-
laciones excitant. Amos secūdo
Noziet in somitu moab. in clā-
gore tube. Item festū p̄parari p̄
nūciat. p̄ salmista Bucinate in
neomēmia tuba. Itē cōiuias ec-
clesie p̄ spem et cōsolationē leti-
ficāt. Esdre v. Clamauerūt mul-

ti cū tubis et gaudio magno. vi-
de sup̄ li. xiiij. vltimo ca. p̄o vbi
multa inuenies. Hic aduerte
vnum notabile qz quādo p̄nci-
pes et capita multitudis erāt cō-
uocandi. tube vnicō somitu pul-
sabāt. Qñ v̄o pplūs duocabat
vel ad p̄ficiēdum excitabatur.
tūc tubarū somitus in lōgū p̄tē
debat qñqz planus qñqz interdi-
sus fieri iubebat. In quo po-
test notari qz p̄ncipes et capi-
ta multitudinū scz p̄ncipes iudi-
ces et p̄lati facilius debēt tubis
id est predicacionibus obedire
q̄ alij qz scz vnicō vox debet suf-
ficere ad tales vocādū. vbi tamē
vox p̄lixior seu p̄dicatō vel moi-
tio intercessior et grauior et diut-
nior ē necēria ad pplū excitādū
vel ad virtutes vel ad bona opa
p̄uocādū. Qz reuera boni supi-
ores cito et facilius obediūt v-
bi pplūs. i. duri et rustici ac rura-
les difficilius et tardius ad bo-
na opa ire velint. Et de petro et
ādrea aplis et p̄latis d̄. Matth̄
q̄rto. qz cū a xp̄o v̄oti eēnt qz sta-
tū flicis t̄tibz et p̄re secuti sūt cū
De difficultate cōsionis pplārū
d̄ p̄. p̄mo. Vocauit et rennu-
istis. extēdi manus meas et nō
fuit qui aspiceret.

Ortū ē murmur ppli q̄si
doletū p̄ labōē cōtra dñz
Qd̄ cū audistis dñs iatē
ē et accēsus ē in eos ignis domi-
ni et deuorauit extremā p̄tem ca-
stroz sed orante moyse absorēt?

est ignis. **I**stud potest allegari quod de
us summe odit viciū impatientie et
murmurationis. et maxime quā
quis de labore quē pro deo susti-
net murmurat et trīstatur. nā igne
nē id est maiore tribulationē so-
let in talibus accendē et eos temporaliter
et eternaliter cremare: et sic de
doloze murmuracionis ad ignē
tribulacionis necesse est eos per-
transire. **Exe. xv.** De igne egredietur:
et ignis consumet eos. **Vel**
si vis allega quomodo orō iusti pro-
ficiat tribulatis. **Jacobi v.** Mul-
tū valet deprecacio iusti assidua.

Vel dic quod illi qui erāt in castris
ultimi vel extremi fuerūt igne ac-
censi. **I**n quo potest notari quod ignes
id est tribulaciones nō inuadūt ho-
die illos qui in exitu ecclesie sūt pri-
mi id est principales domini et magistri
sed solū illos qui sūt extremi. id est
paupes miserabiles et medici quia
hodie mundi tribulaciones illos
solēt inuoluere quos extremos
in mundi gradibus vidēt esse. **Pri-**
mi vero id est superiores et diuites
tribulacionū ignibus nō tangūt
sed potius honoribus et diuitiis
extollūt. ita quod generaliter misē-
rie et tribulaciones ad illos qui
sūt tribulati et miseri deuoluūt.
Primo regū xv. **P**epererūt pig-
riores amalech. quicquid vobis vi-
le et reprobū fuit demoliti sunt.
Vel dic quod extremi sūt negligē-
tes qui scilicet in omnibus factis suis tar-
di et ultimi volūt esse. **I**stos ergo
solet ignis tribulacionis inuadē

Primos vero id est diligentes et
celeres solet nō tangere. **Vul-**
gus promiscuū dicit flagrare desi-
derio carniū. cepitque māna cibū
dulcissimū abhorrē egipti cibos
appetere et pro aliorum ciborum desideri-
is taliter proclamare. **Quis** dabit
inquiūt nobis carnes. **R**ecorda-
mur pisciū quos comedebamus
in egipto: in mentē nobis veni-
ūt cucumēs et pepones et porri
et cæpe et allia. **A**īa nostra arida
est: oculi nostri nō vidēt nisi mā-
na. **R**euera kmī iste populus qui
erat in deserto et exierat de egipto
ad terrā promissionis et in tab-
ernaculis habitabat et de celo mā-
na dulcissimū manducabat sig-
nificat viros religiosos et perfec-
tos qui scilicet egiptū. id est mundum vel
peccatū exierūt. et vt terrā prom-
issionis id est paradysum haberent
desertū penitencie vel religionis
subintrarūt vbi scilicet māna deuoc-
ionis et scripture pōt comedē et
vbi sint peregrini et hospites cum
inuentū ciuitatē nō habeant de-
bent in isto seculo transitorie hā-
re. **S**ed quod est. **P**ro certo multi sūt
qui istam vitā contempnūt. et egi-
pti id est mundi quē dimiserāt re-
cordantes. carnes id est carnis
delicias concupiscūt. **I**n mentē ei-
us veniūt carnes et pisces id est
delicie carnes. cucumēs et pepo-
nes qui frigiditatē in deuocōnis
inducūt id est eminentie seculaēs
porri cæpe et allia que colerā. id est
auaricie ardorem generāt et que

laccimari faciunt . et cure seculi
seu negocia et diuicie tpales Et
breuit isti animas suas aridas .
.i. cōsumptas rēpresentant . man
na sacre scripture et deuo cōmis .
dulcedinē bonorū spūalium ab
hoiant et refutant : et illa que
nichil valēt scz mundi bona desi
derāt et affectant : **Proū. xxvij.**
Anima satiata calcabit fauū Et
iob . xxx . Et eē sub sentibz delicia
as cōputabāt **Cū** filij israhel
in deserto māna cōtempnerent
et egipti carnes et cibos appetē
rēt iratus dominus dedit eis car
nes multas et eorum igluuiem
faciuit . fēcit eī volare cōturmi
ces cōtra eorum castra ad duos cu
bitos ppe terrā in tanta abūdā
tia qz pplūs p mēsem de ipsis qz
tū volebat accipiebat et in abū
dātia manducabat . **Sed** dum
adhuc carnes eēnt in dentibus
eorū passit eos dominus pla
ga magna . et vocatus est locus
ille sepultura cōcupiscētie **Ibi** eī
sepelierūt populū qz desiderauerūt
carnes **Ista** possunt appli
cari qz interdū dñs in malū ho
minis malā ei? petitionē exau
dit et malis eius desiderijs con
descēdit . **Unde** sepe fit qz cū vidz
hominem māna . idē cibos spūa
les contempnere . et carnes et e
gipti fructus idest carnis delicia
as et mundi diuicias appetere .
solet ei oīa ad votū cōcedē et eū
i mundi pspēris āpliare : oīaqz
mala sua desideria solēt p libito

puemire . **Pōta** dimisit eos secū
dū desideria cordis eorū . ibunt
in adinventionibz suis . et eisde
talia cōmodare . qz reuera dum
isti adhuc carnibz vtūt idest de
licijs qz pspēis sibi cōcessis a dño
delcānt sepe accidit qz sbito a de
o p mortē qz infortunia perici
ūt et plaga dāpnaciois ppetue
feriūt . et sic mundus sepultura
cōcupiscēcie dicit p eo scz qz
carnes . i . deliciae carnales cōupi
scūt ppter quas homines fina
liter sepulture tradunt . **psalmi**
sta . **C**oncupierūt cōcupiscēcias
i deserto qz pluit eis sic puluerē car
nes **Adhuc** esce erant i oē ipsoz
et ira dei ascendit sup eos **Ad**
finē qz moyses possz melius oē
ra ppli supportare elegit domin?
septuaginta viros seniores de
populo qbz dedit de spū scō vt
possent ad gubernandū pplūm
moysen adiuuare . qui scz statim
ceperūt vtute suscepti spūz p pbe
tare **Accidit** autem qz ex illis se
raginta descriptis duo scz eldatb
et medatb deerant qui ad tabna
culum non venerant . sed in ca
stris resederant . qui eciam in ip
sa datione spiritus prophetare
ceperunt . v sic absentes sicut p
sentes spūz domini receperūt
Ite pnt allegari qz spūz vbi vult
spuat . et nō pntiā plus qz absen
tiam ēqrit quinymmo ita bene
fluit per absenciam qui in domi
bus suis et in castris hui? seculi
remanerūt quia scilicet fieri pnt

q̄ boni seculares qui in seculo re
manēt aliquā tantā porcionē spi
ritus recipiūt. et ita bene de futu
ris p̄phetāt et p̄noscāt. hoc ē
dictu ita bene ad bona vel mala
futura vel ad occulta dei iudicia ī
uigilant et attendūt sicut religi
osi et clerici qui deo in eccl̄a speā
liter se dederūt. Apud deū em̄ nō
ē distinctio iudei ⁊ greci. vñ? em̄
dñs ē oīm. Ad ro. iij. **U**el dic q̄
illi duo nō remāserūt ex contemp
tu. sed qz indignos se ad populi
regimē iudicabant. Et ideo dico
q̄ isti ita bene inuenti sūt p̄phe
tasse sicut alij. ad denotandū q̄
illi qui se indignos reputāt non
sūt repudiandi ex hoc. sed vna
cū alijs spū. scz p̄ ordinacionē et
promotionē īplendi. Qz scz s̄m
grego. ad eccl̄asticas promocio
nes sūt illi qui se retrahūt īpellē
di. et illi qui se ingerūt repellē
di. Vel si vis p̄t istud dici pro
illis q̄ a tabnaculo. i. a p̄p̄is bñ
ficijs se ex causa legitima absen
tāt. et in castris. i. alijs mūdi ne
gocijs seu etiā in studijs vel ī p̄
p̄is m̄ionijs se occupāt. qz scz si
causam iustā habeāt spm̄ scz ad
diuinā grāz recipere nūq̄ cessant.
Hic ponit q̄ cū iosue vidēt
eldad et madad prophetaē ī ca
stris. visus fuit exinde dolē. ita
q̄ p̄ inuidia quā hēbat sup sup
nā grāz dicit moyfi p̄ hec verba.
Dñe moyses prohibe eos. Qd̄
tñ nō fecit: sed ipsū poti⁹ de iui
dia quā habebat sup supnā grāz

rephendit Sic vere multi sūt q̄
dolent si vident alios aliqua spe
ciali grā p̄ollere. qui reuera sunt
rephendendi et ad cōsideracionē
diuine miē inducendi Vnde mo
yses ait. Quis tribuat vt omīs
p̄plūs prophetizet et tribuat ei
dominus spiritū sanctū? Quasi
diceret. Omnibz placeret q̄ sic
fiat et cetera.

Hic ponit q̄ aarō ⁊ ma
ria inuidebāt moyfi fra
tri suo et locuti sūt contra
eum propter vxorem eius ethi
opissaz. dixerūtqz p̄er solū moy
sen locutus ē dñs. Dñe et nob̄
similiter locutus est. Ac si recte
viderent sibi inuidē de hoc q̄ si
bi dñs loquebat. et q̄ p̄nceps
et rector populi habebat. Qua
propter maria lepra p̄cussa fuit
et per septenniū inclusa. et tan
dem ad preces moisi qui erat mi
tissimus sup omnes hominē qui
morabant in terra et in tota do
mo domini fidelissimus reputa
tus post septenniū est sanata
Istud applica q̄ inuidia nō par
cīt fratribz aut propinquis qz
scz frater vel soror si videat fratrem
suum in aliquo prosperari vel in
honore vel gradu ipsos p̄cellere
vel eis anteferri. solent inuide
re eis et quandoqz contra deum
murmurare. **U**el secundum o
rigenem istud potest allegari q̄
detractor. vnde nocere credit ali
quando proficit: et vbi famam
alterius obnubilare intendit.

ipsam potius augmētat et ex tēdit. sic b̄ p̄. qz nūq̄ dñs iueit̄ laudasse moysen sic b̄ vbi cōtra eū murmurabat̄. ac nūq̄ talis seru? fuit sic moyses q̄ i tota domo mea ita fidelissim? ē. **Vel** potest allegari quō murmuratio ē magnū cōmē et maxime quando detrahit̄ moyse et fratri. aīco fidelī piter atqz miti. ppter qd̄ sciz tāta puicō. scz lepre passio ē secura. **Vel** allega quō mulieres sūt multociēs cā rixē. ppter vxorē ei ei? locuti sūt cōtra eū. **Vel** si vis dic qz moyses ē p̄lat? qui r̄uera nō dz curare si frēs socios suos ⁊ vicinos vidz cōtra se murmurare s̄ oīa dz benignē supp̄orare. et si infortunū eis accidat dz p̄ eis exorare. exēplo tiberij cesaris cui cū qdā adulter dicēt qz multi de eo obloquebāt̄. **Nō** auro inquit. quia in libera ciuitate libere debent esse mētes et lingue. **Bene** ergo dicat̄ leui. xix. **Nō** queres vltionē: nec memoreris iniurie ciuiū tuorū

Quoniam caleph et iosue terram p̄missionis explorassent et ad illā occupandā filiis israhel inducere decreuissent palmitem cū vua sua collegerūt. et eū in recte p̄dentē p̄ duos homines in desertum portati fecerūt. et vt populū sic allicerēt. sibi fructū eius demonstrauerūt. **Verumtamen** sicut dicit̄ numeri xiiij. ca. **Quidā** de exploratoribz turbauerūt populū

et acquisitionē terrē impossibilem eē dixerūt. ppter quod ad recte cōcedēdū plūm i egiptū cōmouerūt. dixerūt qz **Constituam?** nobis duō et reuertamur in egiptū. **De** quo idignatus dñs ip̄o explorato res passit. plūz v̄o ad moriēdū i solitudine adēp nauit. **Sic** v̄o duo b̄ti exploratores fr̄e scē padisi scz p̄ ⁊ spūs scūs volētes qz plūz fidelīū q̄ i deserto hui? mūdi vacabat ad istam terrā et possessionem acq̄rendā inuitaret. et nō obstanti b̄o gigantibz q̄ ip̄ediebāt. i. demoiōbz ordiauerūt qz duo hoīes seu p̄sone scz gabel ⁊ maria palmitem cū vua id est dei filiū cū humanitate in hoc desertum deferrent vt per huius benedicti fructus presentiam corda populi ad concupiscentiā istius patrie cōmouerēt. et maxime cū istū fructū in recte. i. in cruce pro redemptione sua p̄dentē conspicerēt et viderēt. dicētes illd̄ qd̄ b̄ dicit̄. **Ita** r̄uera fluit lacte ⁊ melle sicut ex hīs fructibz cognoscitur. **Vel** dic qz palmes absisa cū vua p̄dens in recte ē xp̄s et eius sanguis abscisus ⁊ mortu? pendens in cruce. **Duo** portantes sunt duo populi **Judayus** scilicet et gētili? et illi scilicet qui de duobus populis crediderūt. et maxime sancti patres. **Increduli** significāt iudeos ⁊ gentiles qui credere noluerunt: quia reuera sic factū est qz isti banuli. i.

apostoli et p̄dicatores vtriusq;
p̄pli. seu p̄fessoēs duplicis testa
menti. palmitē seu botrū. i. xp̄z
pendentē et crucifixū. i. xp̄i cru
cifixi fidem p̄dicauerūt portādo
vsq; ad desertū huius mūdi vt scz
p̄pli inducerēt ad credēdū. et ad
terriā p̄missionis. i. paradisi appe
tendū et cōcupiscendū. Sed reue
ra mediantib; aliquib; explora
torib; i. cōtradictentib; aliquib;
iudeoz phariseis et aliquib; gē
tiliū p̄bis multi in incredulitatis
vicio remanserūt. egiptū. i. mū
dū potius elegerūt. Qua prop̄t
in deserto infirmi cū suis explora
torib; i. cū suis malis et here
ticis doctorib; pierūt. p̄s. Pro
nichilo habuerūt terrā desidera
bilē: nō crediderūt verbo ei;. et
murmurauerūt in habitacioni
b; suis. Vel dic q; explorato
res boni fuerūt apostoli. Ma
li fuerūt pharisei et heretici. Isti
ergo populū ad terrā p̄missio
nis. i. ad paradisi inducūt: illi ve
ro totis virib; cōtradiciūt. Sed qz
magis malis q̄ bonis creditur.
igit̄ increduli peccatores morti
p̄petue in inferni solitudine cōde
p̄nant. Illi em̄ qui p̄lia filiozū
enachim gigātū. i. demonū tēp
taciones metuūt. et p̄ terrā p̄mis
sionis et pro paradiso laborāe et
militare rēnuūt in deserto pen
tencie vel religionis: sed potius
ad egiptū. i. ad mūdū et ad pec
catū retroverti cōtendūt. nō sūt
digni dictā terrā p̄missionis in

gredi vel videre: sed potius tpa
liter necesse hnt ex diuino iudi
cio depire. Unde hic dicit̄. Nō vi
debūt terrā pro qua iuravi patri
b; eoz: nec quisq; ex illis qui de
traxerūt michi intuebit̄ eā. Ma
thai xxij. Dupcie q̄dē pate sunt
sed qui inuitati fuerāt nō fuerūt
digni ac vt; ibidē.

Quidens dominus popu
lū murmurantē. voluit
ipsū delere et p̄cutere:
moysen vero diuitem et potentē
facere. et alteri populo maiori
preficere. Moyses vero noluit.
sed fusa oracione. pro populo i
tercessit: et iram dei ne deleret po
pulum tempauit. Sic vero pre
latus non debet populum prop
pter quodcūq; delictum dimit
tere: nec in eozum dampnaciōe
consentire: sed potius pro ipsis
dominū exorare. Quinimo quā
cūq; vtilitatem temporalem
debet contempnere vt possit sa
lutem populi procurare. populi
q; salutem et vtilitatē debet pro
prie et priuate sue vtilitati pre
ponere et preferre. Unde iste de
bet dicere illud prime ad corin.
decimo. Omnibus per omnia
placeo non querens quod michi
vtilē est: sed quod multis et cete
ra. s; ilij israhel contenebrati volu
erunt contra voluntatem moyfi
chananeum inuadere. dato q;
moyses diceret eis q; dominus
cum eis nunq̄m esset. et ideo q̄a
tunc ex proprijs viribus cōfidere

videbāt. victi fuerūt ⁊ multi ex
eis ceciderūt. **Q**d ad hoc alle
gai p̄t q̄ ille q̄ in propis viribz
plus debito cōfidit et se contra
hostes suos dyabolū ⁊ carnem
p̄ualere credit facilliter a temp
tationibz vincit. et ab hostibus
spūalibz supat maxime quādo
dñs nō ē cū eo. id ē quādo ip̄m
diuina grā nullaten⁹ comitatur.
Job. xv. Hinc me nichil pote
stis facere. **D**ñi secūda ad corin
tercio. Non sumus sufficientes
cogitare aliqd̄ ex nobis. tam q̄
ex nobis: sed sufficientia nostra
ex deo est ⁊c

Hic ponit q̄ quidam in
uentus ē qui sabbato li
gna cecidit et collige
bat q̄ inclusus ē in carcē quous
q̄ sciret de eo qd̄ dñs ip̄ar. Pre
cepit ergo dñs q̄ lapidaret et
q̄ p̄pter violationē sabbati la
pidibz opprimet. **I**td̄ applica
cōtra illos q̄ sabbata et festa nō
custodiūt s̄ in eis opa seruilia ⁊
maxime peccata faciūt et cōmit
tūt et errāt. tales enī in inferno
lapidabuntur ⁊ lapidibz duris
id est perpetuis tribulatioibz
obruēt. **V**el dic q̄ sabbatū s̄ḡt
statū religiois. vbi debz esse qui
es id est trāquillitas affectiois ⁊
tribulatiois. **Q**ui igit̄ tale sabba
tū id est religiois statū viola
uerit ⁊ ibi ligna collegerit id est
mūdāna negocia tractare p̄sup
serit lapidibz dure dei sententie
finaliter cesus erit. **E**xo. xx. s̄c̄

mēto ergo vt diem sabbati san
ctifices. **V**el si vis istud allega
ad ostendendum q̄ legis trans
gressores acius i principio pu
niantur ut sic ipsa lex obseruari
discatur sicut eciam plurimis a
tiquorum exemplis patet scilicet
de romulo qui fratrem suum oc
cidit p̄ eo q̄ contra edictum ip̄e
muros vr̄bis transiit et de illo
qui filiū ip̄riū pemit p̄ eo q̄ cō
tra hostes pugnaſſet licet victor
extitisset. **I**stud eciam p̄t allegari
ad probandum q̄ deus antiqui
tus erat valde rigorosus et pu
nitius qui tamē modo in tem
pore legis est pius patiens ⁊ be
nignus qz lex antiqua dicit lex
rigoris et timoris. **L**ex autē no
ui testamēti dicit lex gratie et a
moris. **H**ic precepit domin⁹
q̄ filij israhel ex quatuor angu
lis palliorum suorum faciant si
bi s̄mbriā de vittis iacinctis.
vt cū eas viderit inq̄t recordet̄
mandatorū domini et nō sequā
tur cogitationes suas et oculos
p̄ res varias fornicātes. sed re
cordentur p̄ceptorum domini ⁊
faciāt ea sicut q̄ sancti dō. **Q**uod
secūdam commestorem ita stric
te seruauerunt pharisei q̄ in a
ngulis palliorū spinas ponebāt
vt eorum punctioibus legem
dñi mēcoraret. **E**t adhuc i pallio
quo vtuntur i sinagoga in qua
tuor angulis vitte sunt iacine
tine: qui qd̄ p̄anus coloris ce
lestis est ad recordationē legis

que de celo eis extitit data. Per
palliū intelligit̄ cōuersacio. p̄ q̄
draturā intelligit̄ quatuor virtu
tū cardinaliū p̄fectio. p̄ vittā ia
cinctinam intelligit̄ celozū vel ce
lestiū dei mandatorū adimplecō
p̄ extremitatē pallij intelligitur
p̄seuerancia sancte cōuersaciōnis
et cōtinuacio: p̄ spinas intelligit̄
diuini timoris punicio et stimu
lacio. Igit̄ dico q̄ quilibet debet
in pallio cōuersacionis sue brē
quatuor angulos. i. quatuor vir
tutes cardinales necnō cū extre
mitate p̄seuerancie cū vittis iaci
ctimis. i. cū cōsideracione celestis
vite et mansiōnis. ⁊ cū spinis. i.
cum timore ⁊ cōpūctiōne infer
nalis dampnaciōis. Hijs eī mā
datis dei recordamur et ea p̄fici
mus. et cogitaciōes malas et va
gas nō sequimur. sed rep̄rimus
et oculos cordis ne p̄ res vaias
diuersis desiderijs fornicent̄ co
hibemus ⁊ rep̄rimus. Sic etiam
deo nrō sancti sumus atq̄ viuimus.
Cōstat eī q̄ p̄ spinas diuini ti
moris et p̄ iacinctū celestis amo
ris sensus nostros a malis appe
titibus cōhibemus: ⁊ mandata
dei recordamur facilius et im
plemus.

Quore quidā magnus le
uitici gñis adiūctis sibi
ducentis quinquaginta
viris cū datban ⁊ abiron q̄ erāt
īter rubemitas maiores murmu
rauerūt cōtra moysen et aaron cō
tribules et fratres suos. et inui

dentēs q̄ aarō p̄pter sacerdo cū
moyses p̄pter ducatur plus cete
ris honorabant̄. se et dictos cō
plices suos leuitas dignos sacer
do cō aiebant. Datban v̄o et a
biron quia erant de gñe ruben.
p̄mogeniti duces debere fieri p̄
tendebant. Igit̄ datban et aby
ron ad moysen venire cōtēpserūt
vocati. sed post ad resistendū si
bi se et affines suos contribules
pauerūt. qua p̄pter orāte et flē
te moysē et eozū inuidiā puniri
postulante. factus ē vehemens
terremotus. Precepit itaq̄ moy
ses plō q̄ separēt se a tabna
culis hoīm impioꝝ. statiq̄ apta ē
terra et ipsos cū vniūso supelle
ctili et familia et cōgregacione
deuorauit et absorbuīt et tandē
iterū ipsa vorago patula se reclu
sit. Tūc etiā chore et illi ducenti
qui sacerdo cium ambiebant a
moysē vocati fuerunt. hausto ig
ne in thuribulo suo. aaron simi
liter in suo. coram domino sta
bant et quem eligeret dominus
in sacerdotem expectabant. Re
prehenderat enim eos moyses
de huiusmodi ambitione dicēs
Multum erigimini filij leuis. Cū
quid parum vobis est q̄ separa
uit vos dominus ab omni popu
lo et iunxit sibi et ordinauerit.
q̄ quilibet cum thuribulo suo co
ram domino staret: et voluntatē
domini vtrum illi vel ipsoꝝum
aliquis vel aaron eligi deberet ad
sacerdo cium expectaret. Tūc

Tunc ergo cum terra datban
et abirō absorbuissēt et isti qui cū
suis thuribulis igne ab ipsi thur-
ibulis exēute sūt corā dño deuo-
rati aaron vero inter ignes ille-
sus pmāsit. **I**sta possunt alle-
gari litteraliter q̄ i quo peccat
quis in hoc etiā puniunt. **I**sti ei
peccabāt appetendo rem spiritu-
alem scz sacerdotiū ideo igne tā-
q̄ re magis spūali consūpti sūt.
Datban vero et abirō peccave-
rūt appetendo rem terrenam et
spiritualem scz populi ducatum
et iō a terra puniti et absorpti fue-
rūt. **V**el dic generaliter contra
inuidiam que nō potest pati p̄-
speritatem etiam alterius bono-
rum vel meliorum vel a deo spe-
cialiter electorum q̄m q̄ i nullo
eos ledentium vel nocentium. si-
cut etiam hic moyses legit dix-
isse. **N**e respicias iquit sacrificiū
iporum tu domine scis q̄ nec a-
zillum q̄dem acceperim ab eis.
nec afflixerim quēpiam iporū.
Unde seneca dicit q̄ si nullos ini-
micos facit iniuria multos tamē
facit inuidia. **I**sti ergo igne pro-
prij thuribuli idest dolore pro-
prij cordis et corrosione inuidi-
e comburuntur i hac vita. fina-
liter vero absorbentur in infer-
nali miseria. **V**el dic q̄ iste due
secte significant duo genera am-
bicioforum. quidam enim am-
biunt ad sacerdotiū idest ad eccē-
sitiā statū sicut sunt religiosi et
clerici. et isti figurantur in chore

et suis sequacibus qui erāt leui-
te. **A**lij abiūt ad ducatum. i. ad
iudicaturas. p̄posituras et singu-
larē p̄cipatū. et isti figurantur
in datban et suis complicibus.
Oēs enim tales de suis sufficiē-
tijs p̄sumūt et se dignos talibz
officijs et statibz eē credunt. **I**-
los vero q̄ talia officia ex dei vo-
lūtate tenent despiciūt et contē-
nūt et se eis p̄ficere. ipsosqz de
suis statibus abicere conantur.
fatagunt et contendūt. et eos ha-
bere dominos vilipendunt. **T**a-
les ergo presumptuosi et rebel-
les et inuidi ac ambiciofi. qui
etiam vocati a moyse. i. a superi-
oribus venire nolūt h̄poti? mur-
murant rebellant et contradiciūt
solet dominus terribiliter puni-
re. **I**gnisqz rixe et discordie de
suis pprijs thuribulis idest de
suis cordibz et domibz inter se
solz aliq̄tēs exire et ipsos et eorū
statū solet cōsumē. ledē et vor-
rare. **T**erra finaliter eos deuor-
rat et infer? eos deglutit. destru-
it atqz dāpnat. **E**t nō solū ipos
h̄ et eorū seq̄ces et complicēs sic
castigat. **S**almista. **A**pta est ter-
ra et deglutiuit datbā: et opuit
sup cōgregacōez abirō. **Q**z igit
seq̄ces taliū cū talibz peūt. p̄ce-
pit dominus vt taliū consorcia
fugiam? et q̄ ab eoz tabnaul
et familiaritatibz recedamus ne
forte cū eis pereamus qz reuēa
quā vidē? cōspiratoēs vel detracto-
res cōtra moysen et aarō. i. cōtra

bonos p̄latos et p̄ncipes cōgre-
gatos. et ad detrahēdū a machi-
nādum compositos. nō est tutū
talibz se adiūgere: qz scz p̄latis
vel p̄ncipibz p̄ualentibz extra ta-
les solent eozū sequaces et apli-
ces penas similes luere vel deflē
Bene ergo dicit **R**ecedite a tab-
naculis impiozū hoīm et nolite
tangere que ad eos p̄tinent. ne
inuoluamī cū eis. **V**el dic qz
terriā q̄ dathā a suos suscipiebat
significat ambiciozū terrenaz
p̄speritatem a statū: vel etiā illā
terriā vel patriā quā occupant. q̄
p̄ certo ipsos quāqz deuorat iqn-
tū scz dampnacōis a tribulacōis
eoz materia administrat. quod
quidē videmus sp̄ualiter in mul-
tis qui essent boni et v̄tuosi. nisi
terra. i. terre p̄speritas et fluct-
negocioz ipsos p̄ vicia deuora-
ret: et sensū eozū et ingeniū ab-
sorberet **U**nde seneca in eplā xix
Ingenuus fuit methenas. ma-
gnū exemplū eloquēcie datur
nisi eū fecilitas inuoluisset. **Q**d
etiā tp̄aliter videmus in alijs.
Constat enī qz de tyrannis a ma-
lis dicimus qz propria terra in
qua stant propria ciuitas vel pa-
tria quam occupant ipsos fina-
liter occidit a deuorat et eos quā
qz cum suis sequacibus ita tollit
de medio qz nullū restigiū ēstat
Supra xij. **T**erra quā vidim⁹
deuorat habitatores suos **V**el
istud allega si vis cōtra aliquas
abbacia vel eciam ciuitates que

scz prelatum vel iudicem sustine-
re nequeūt. sed omnes qui ibi
stant etiam cum afflictionibus
deuorare contendūt sicut patet
de auctoribus vinee. qui seruos
patrifamilias vnum post aliū
occiderunt aē **V**el dic qz chore
et sui sequaces sacerdotū ambi-
entes ignē et thuribula habuis-
se leguntur ad denotandum qz
ambiciofi pro habendis digni-
tatibus. thuribulis et suffragijs
id est adulacionibus. et igne id est
muneribus alios p̄ auariciam in-
flāmantibus vtūt. et in eis cōfi-
dere dimoscunt. **C**ū chore sui-
qz sequaces sacerdotū ambientes
et ante deū thurificare volentes
iusto et mirabili dei iudicio igne
de suis pprijs thuribulis exē-
te fuissent combusti et p̄pter a-
bicionem puniti. **P**recepit domi-
nus qz illa thuribula in lamias
fabricarentur et altari holocau-
storum affigerentur. vt sic qui-
cumqz sacrificantes et videntes
laminas terrerentur ex punitio-
ne dicti criminis. et a simili am-
bicione metu similis supplicij re-
traherētur. **I**sta autem possunt
applicari qz pena vnius debet eē
terroz multozum **P**otest etiā
allegari pro consuetudine illoz
qui sceleratos in locis publicis
suspendunt vel in locis eozum a-
liquod signum sue punitiois
et nequicie constituunt: vt om-
nes qui talia signa vident times-
ant. et a simili delicto caueant.

Et inde etiam est q̄ historie āti-
que malorū hoīm depīgūt̄ pro
eo q̄ ex eorū aspā hoīes a cri-
mibus cob̄cātur. Unde etiā de
perse rege legim⁹ q̄ quēdā mas-
lū iudicē fecit ex coriari et pelle
eius sedē iudicialē cooperiri. fili-
ūq; eius loco eius iudicem cōsti-
tuit. et ut in dicta sede sup coriū
patris sedendo iusta iudicia ēdē-
deret ipait̄. Hoc ḡ fecit vt q̄cēs
aliquam sententiā daret puni-
onis patris sui memoriā habe-
ret. et sic ab iniusticiā deuiaret.
Igit̄ dico q̄ in altari ecclesie de-
bent malorū et ambiciosorum
pene sc̄ibi et depingi vt sc̄ ter-
rore suppliciorum possint alij a
similibus nequicijs retardari. Qd̄
etiam de altari sacre scripture di-
ci potest in quo p̄certo multoz
malorū hoīm et suarū punition-
um signa et historie recitant̄
vt omnes qui in tali altari sacri-
ficant idest qui in sacra scriptu-
ra studēt dum hec aspiciant ter-
reantur idest a similibus arceā-
tur. Apocalipsis decimo octauo
Qui in mari operant̄ longe ste-
terūt et clamauerūt videntes lo-
cum incendiij eius. Aaron q̄
erat iuste promotus et a deo ele-
ctus. q̄uis est̄ in medio eorum
qui propter suam ambitionem
incendio periclitabantur. tamē
nō legitur esse lesus. Sic vero
iusti q̄uis sint in medio maloz
igne sue cupiditatis et auaricie
tamen nullatenus ledūtur. s̄ se

ip̄sos bonos et fideles seruau-
tes innocenter viuere compro-
bantur. **H**ic dicitur q̄ cum po-
pulus p̄tē mortē chore datbā et
abiron et suorum vellent moy-
sen et aaron lapidare. statim ap-
paruit gloria domini que ip̄sos
fugientes ad tabernaculum co-
operuit et p̄tegit populum ve-
ro murmurantem et ad sedicio-
nem mouentem ira dei puniuit
ip̄sosq; incendiū mox inuasit.
Simile ponitur supra decimo q̄
to capitulo. vbi cum populus
vellet lapidare moysen. apparu-
it gloria domini. que et populū
terruit et moysen de manib⁹ po-
puli liberauit. **I**stud etiā al-
lega q̄ tunc summa apparuit dei
benignitas quando magis istat
periculū et necessitas: tūcq; ma-
gis solet auxiliari quādo vidit
bonos ab impijs molestari. So-
let enim quādoq; in ip̄so actu p̄-
secutionis bonos p̄tegere et ma-
los incendio tribulatione et in-
fortunio molestare. p̄ria ad cor-
quinto. **F**acit cum temptatione
p̄uentum. Quod sc̄z in passio-
nis martirum comprobatur plu-
ries accidisse. Unde dicitur puer-
biorum sexto capitulo. Iustus
de angustia liberabitur. et trade-
t̄ ip̄ius p̄ eo. **C**ū plūs obu-
reretur et incendiū pateret̄ pro
eo q̄ contra moysen murmura-
uerūt. Marō ex p̄cepto moysi ad
locū incendiij currit et stās inter
mortuos et viuētes thimiamā

deo obtulit. et orans pro populo in medio dimiuit et extinxit Sic uero quando incendiū uiciorum uel tabulationū vastat populum subditorum. statim debet adesse aaron. i. prelatus uel ecclesiasticorum populus. qui pro certo debet contra huiusmodi incendiū currere et se inter mortuos et uiuentes. i. inter peccatores et iustos medium ponere. ut scilicet mortuos possit ad gratiam resuscitare. uiuos uero. i. iustos ne tali incendio pereant liberare. Debet ergo thimiamina orationis pro populo domino offerre. et sic poterit uiciorum uel infortuniorum incendiū supare. Et sic de bonis prelatibus potest dici illud ad hebreos xi. Obturauerunt oratione leonum: extinxerunt impetum ignis effugauerunt gladii aciem.

Uolens dominus sacerdotium aaron confirmare et murmur populi sedare. et uolens ostendere ipsum aaron specialissime electum suum esse. Precepit quod singulas uirgas aridas singulis tribus cum superscriptione singulorum nominum tribuum in tabernaculum ponerent. aaron autem suam uirgam ficam cum inscriptione proprii nominis sue tribus ponet cum eisdem. Cumque omnes ille uirge coram domino per noctem fuissent dimisse et in crastinum producte. inuenta est uirga aaron germinasse necnon frondes et flores et fructus scilicet amigdala protulisse. Quo signo sacerdotium aaron fuit a domino confirmatum. Uirga quoque ficca que floruit est in tabernacu-

lo et in archa ad perpetuum monumentum reposita. Sic uero si tu uis scire qui sacerdotes. i. superiores et prelati debent esse a deo preelecti. respice uirgas eorum. i. iusticiam uel iurisdictiones quibus regunt populum. et ille cuius uirga. i. iusticia erit arida si ne humore carnalis affectionis. recta sine curuitate uel declinatione personalis acceptationis. germinans per bonam cogitationem. frondens per latam dilectionem. flores per bonam conuersionem. fructificans per bonam operationem. Talis pro certo erit aaron dei electus. i. prelatus iustus et bonus. dignus sufficiens et acceptus. Alij uero quorum uirga seu iuridica iusticia remanet ficca et a germine. fronde. flore fructu predictis. sterilis et uacua. digni sunt repudiari a sacerdotio. Placone et promotione uel officio repelli. et sic poterit illis dici illud ad hebreos primo. Uirga equitatis uirga regni tui et cetera. Et dic quod aaron interpretatur mons fortis. ad denotandum quod prelati qui tali uirga iudicat est ut communiter mons id est altus et honoratus et fortis id est solidus et confirmatus: quia scilicet tales quorum iusticia talis est ut premissi sunt apud homines alti et honorati et in statu suo timere debet qui scit et uult iusticiam exercere et uirgam floridam et fructiferam domino presentare. Exodi decimonono. facte sunt ex eo uirge solide in sceptrum

dñantiū **U**el dic q̄ aarō signi-
ficat populum iudayā : virga
ficca s̄ḡt virginem benedictam
mariam ab omī humore carna-
lis voluptatis penitus alienam
Ista ergo ficca germinauit. flo-
ruit. fronduit. fructificauit id ē
virgo cōcepit peperit. ⁊ genera-
uit illum qui ē germē gratie fōs
leticie. flos mundicie. fruct⁹ iu-
sticie id est dei filiū benedictum
xp̄m **C**ristus amigdalum pōt
dici qui est fructus medicinalis
pro eo q̄ iste mūdum sanat et
redimit a morbo peccati et neq̄-
cie. **E**t breuiter alijs v̄gis id ē a-
lijs virginib⁹ ficcis ⁊ sterilibus
manētibus ista sola floruit et si-
ne semine viri deum et hominē
parturiuit **U**sa. xi. **E**grediet̄ v̄-
ga de radice yesse: et flos de radi-
ce eius ascendet: et requiescet su-
p̄ eū spiritus domini. **I**sta enim
ad litteram fuit de radice id ē de
genē yesse qui fuit pater dauid
et de radice id est de corpōe hui⁹
virge ascendit flos iusticie. dei
filius super quem requieuit spi-
ritus sanctus **A**duerte hic si
vis quod dixit dominus moy-
si. **I**lius quem elegēo germina-
bit virga et tamen ipse plus ēd-
didit q̄ p̄misit. quia sc̄z virga
illa nō solum germinauit ymmo
fronduit floruit et fructificauit
ad denotandū q̄ deus sup̄ abun-
danti⁹ p̄miat q̄ p̄mittit. sicut
apparuit in salomone qui soluz
petebat sapientiam. sed domin⁹

nō solū sapiētā imo etiā diuici-
as et gloriā sibi dedit **T**ercio re-
gū iij. **U**n̄ iaco. p̄o d̄ q̄ ip̄e dat
oib⁹ affluēt̄ et nō ipperat.

Uel dic q̄ exēplo ei⁹ quilib⁹ vir
perfect⁹ pl⁹ d̄z facere q̄ p̄mittē
et abūdān⁹ bñfacē. q̄ ausus fu-
it dicē vel asserē **Q**uod ē contra
multos q̄ multa p̄mittūt ⁊ pau-
ca reddūt. de q̄b⁹ eccl̄. xx. **E**rigu-
a dabit et multa ipperabit. **U**n-
de prouerbi. xiiij. vbi verba sūt
plurima ibi frequēt̄ egestas.

Dictū ē aarō. **T**u et filij
tui custodite sac̄doaum
vr̄m et oīa q̄ ad cultū al-
tatis p̄tinēt. sacerdotes illd̄ mī-
strabūt **S**i q̄s extrane⁹ accessit
occidēt **P**oīt etiā h̄ q̄ leuite de-
bebāt hr̄e decimas de oib⁹ boīs
filiorū israhel **I**psi vero leuite de
decimis p̄ceptis debebāt p̄ipe-
re decimā p̄tem et dare sacerdo-
tib⁹. nichilq̄ debāt hereditatis
habere in populo. decimarū ob-
lacione cōtenti. **S**ic vero sacer-
dotes. i. facti duces sc̄z boī ⁊ san-
cti viri debent circa altare domi-
ni sc̄z in officijs ecclesiasticis mī-
nistrare. null⁹ q̄ extraneus id ē
nullus peccator simoniaus vel
indign⁹ se debet ad hoc ingere
re quoquo modo vt̄z leuitia p̄o
Clerici ⁊ religiosi nō dñt mūda-
nas hēditates et opes q̄rē h̄ de-
cimarū oblacionē idē suoz puen-
tū ecclesiasticoz p̄ceptioē debēt
cōtēti esse. et adh̄ de illis dñt su-
is sacerdotib⁹ idē suis maiorib⁹

pmidas .i. subuēciones ⁊ fructua
debita ministrare. qđ tñ ē contra
multos ambiciosos clericos qui
bo decime .i. bñficia ecclāstica nō
sufficiūt. imo tpales dignitates
regū qz officia ābiūt atz cupiūt.
et terrenas possessiones p se et
suis accumulāt et acquirūt. **Cō**
tra quos dicit luce iij. **C**ontenti
estote stipendijs vris. **E**t hic dicit
etiā sic. **I**n terra eoz scz seculariū
nichil possidebitis: nec habebi-
tis pte inter eos. **E**go em heredi-
tas vrā sū: in medio filioz isrl.

Hic dicit qđ oīa que offebāt
dño vel ministris ei? siue essent
decime siue donaria debebāt esse
optia electa deo. **S**i debebāt me-
liora dare: et nō egregia et pig-
ua reseruare. **Q**đ tñ ē ctra illos
qui deo et religioni dāt filios de
formes. fatuos et pteruos. **D**ic
etiā ctra illos qui deteriores fru-
ctus p decima soluūt. deteriore
denariū offerūt: et de vestibz ac
victualibz deteriora paupibz p
xpo tribuunt. et quicquid est es-
gregiū vel electum sibi retinēt et
assumūt. **D**ebent tamen isti at-
tendere illud malachie primo.
Maledictus qui habet in gre-
ge suo masculum. et offert dño
debile

Hic ponit et replicat de
sacrificio vacce rufe sed
de hoc vide leuitici xvi.
Hic vero attende vnū mirabile.
Dicit em hic qđ de cineribz vac-
ce abuste fiebat aqua expiāōis

ex qua scz omnes imūdi purifica-
bant. et cū tali aqua mūdare i-
mūdōs a dño iubebat. **V**erūtñ
sic fiebat. qđ vir mūdus qui car-
nes cōburi faciebat et ille qđ col-
lectos et mūdificatiuos cinēs in
loco mūdō reponebat. vel qui i-
mūdū aqua mūdificatiua asper-
gendo mūdabat imūdu? fiebat
et rē mūdā et mūdificantē tā-
gendo. et imūdo mūdiciā dando
etiā imūdiciā cōtrahēbat. **P**ro p-
ter qđ vt mūdus fieret in vespe-
re saluabat. **P**er cineres mū-
dificatiuos qui erāt de cineribus
vitule cōbuste intelligo misteriu
passionis xpi vel altāis sacramē-
tū. vel alia sacramenta que mixta
cū aqua lacrimarū mūdant im-
mūdōs. .i. de peccatoribz faciūt
iustos. **C**inēs em remanet post
cōbustionē. **D**ic et memoria post
passionem et sacramentum euca-
ristie: et alia sacramenta post crī-
sti mortem et resurrectionem.
Igitur illi qui tractant illos ci-
neres idest sacramenta ecclesie.
et qui istis mediantibus immū-
dos et peccatores mundificant
qui vitulam comburunt idest qđ
crīsti combustionem et passionē
considerant. et qui cineres istos
cum aqua sacrescripture et doc-
trine in alios aspergūt et predi-
cant et immundi efficiuntur ad-
tactum mundicie quā ministrāt.
idignos et immundos se putāt.
quicumqz quāqđ mundus ⁊ san-
ctus sacramēta ecclesie admittēt

seu qui onus mundificandi alios in confessione portat seu qui sacramentum scientiam alijs predicat et ide aspergit alios atq; rigat. proculdubio in sua exercitatione debet imudiciam contrahere. in quantum se non digne administrasse semper debet credere et timere. et ideo pro imudicia .i. pro tali indignitate se debet per confessionem abstergere. Iuxta de canoseptimo. Cum omnia benefeceritis dicite serui inuitiles sumus. Vel dic contra malos sacerdotes qui dum alios predicando et sacramenta ministrando mundificant a peccatis ipsi imudi peccatores efficiuntur in quantum se indignum suum ministerium exequuntur. Constat enim quod multi simplices ex simplicitate sua mundi et boni sunt qui tamen si cineres tangere .i. sacramenta ecclesie ministrare presumpserint vel officium ecclesie assumant et potissime officium prelatu re cum adhuc indigni sunt immundi et peccatores fiunt. et sic fit quod ille qui in minoribus erat mundus dum ad maiora rebitur fit immundus. Allega sicut vis. **H**ic dicitur quod quicumque tangebat mortuum vel domum eius intrabat vel aliquid de domo sua tangere presumebat. immundus erat. et tercio et septimo die abstergere se debebat. Qui enim tercio die non aspergebatur nunquam in die septima mundabatur. Numerus ternarius significat fidem trinitatis

Septenarij vero numerus significat .vij. sacramenta vel etiam .vij. virtutes vel septem opera misericordie. Aqua expiationis quam habebat significat penitentiam et mortis memoriam lacrimosam. Igitur illud est verum quod illi qui ex tactu mortui .i. ex consensu et operatione mortaliter peccati efficiuntur immundi nunquam per aquam expiationis id est per penitentiam mundantur nisi die tercio id est in fide trinitatis et in die septimo id est septenario sacramentorum virtutum et operum ista expiatio et ablucio id est mundificatio peragatur. Nichil enim valet ternarius sine septenario: et econuerso. Quia scilicet nichil valet ad salutem fides nisi habeat opera. nec etiam sacramenta vel opera valent aliquid sine fide sicut habetur Jacobi secundo capitulo. Fides sine operibus mortua est. Et etiam sicut dicitur ad hebreos undecimo capitulo. Sine fide impossibile est placere deo. **I**tem hoc dicitur sic. Vas quod non habuit opusculum vel ligaturam desuper immundum erat. Sic verum vas cordis reputatur immundum quoniam per custodiam vel caritatem non est ligatum nec per timorem domini cooptum vel per timorem domini absconditum vel velatum. et ideo illi qui cor suum omnibus manifestant qui per iactantiam vel per vanam gloriam vel per iracundiam interiora sua dilatant et affectus suos cohibent nec moderant. immundi merito dicendi sunt. Vel dic

etiā q̄ vas istud significat os. q̄d
sc̄z p̄ loquēdi moderanciā nō fue-
rit ligatū vel p̄ verecūdie reuerē-
ciā nō fuerit cooptū dici debet p̄
certo q̄ est fetidū et imūdu. **O**s
em̄ q̄d semp̄ est ad loquendū a-
ptū et deligatū. i. a termino tem-
perācie solutū: nec̄ habet esse in
multis imūdu et dissolutū. vnde
p̄. xxv. dicit̄. Sicut vrbs pa-
tens et absq̄ muroꝝ ambitu: sic
homo qui nescit in loquendo spi-
ritū suū cohibere. Et i. ps̄ Sepul-
chrū patens est guttur eoz̄ q̄d.

Cadēs remissas in ca-
des mortua est ibi maia
et deficit aqua p̄lō: et cō-
tra deū murmurauit. **C**adēs iter
p̄tat̄ et mutata vel mare tollens
et significat mundi p̄speritatē q̄
mare. i. mortis amaritudinē de-
mente tollit: et facilliter mutat̄
et depit. **M**aria interpretat̄ ama-
ra que significat penitentiā que
p̄ contritiōnē amaricat atq̄ rodit.
Igit̄ istud est verū q̄ q̄n homo
uit ad cadēs id est ad statū mū-
dane et mutabilis p̄speritatis. p̄
certo statim maria. i. penitencia
sibi morit̄ quia nūq̄ penitencie
amaritudinē amplectat̄. et p̄p̄t
hoc aqua diuine gracie tūc defi-
cit. p̄pter q̄d murmur et cōten-
cio sepe venit. **P**rosperitas em̄ pe-
nitentiā interficiat et p̄ mortē pe-
nitencie aqua grē deficiat et prop-
ter eius defectū murmur et di-
scordia in populo vel in mente
nascit̄ atq̄ crescit. Et ideo de maia

matre ibu dicit̄ q̄ i nupcijs vbi
ipsa fuit aqua nō defuit. iob. ij.
ymo etiā in vinū mutata fuit

Hic ponit̄ quomō aqua de pe-
tra producit̄ vt biberēt homines
et iumenta: sed vide exodi xvij.
vbi simile ponit̄. q̄d ibi exp̄ sui

Populus isrl̄ volēs trāsire p̄
cōpendiū ad terrā p̄missiōis ro-
gavit regem edom q̄ ipsū p̄ ter-
rā suā trāsire p̄mitteret promit-
tens. q̄ p̄ viā tritā publicam et
regiā p̄geret. nec ad dexterā nec
ad sinistrā diuerteret. aquam de
suis puteis nō biberet: agros et
vineas nō intraret. **Q** si de boīs
terre sue accipe ipsū aliquid con-
tingeret: mox iustū p̄ciū sibi da-
ret. **R**ex aut̄ edom hec oīa dene-
gavit et dare trāsitu fratri suo is-
rahel noluit: sed ad p̄liandū cō-
tra eū se parauit. **P**ropter quod
isrl̄ ab eo se diuertit et p̄ viā ali-
am magis lōgā ad terrā isrl̄m
p̄perauit. **I**srl̄ et edom iacob et
esau qui fuerūt fratres p̄nt sig-
nificāe animā et carnē. qui sicut
fratres inuicē sūt diuicti. **I**srl̄ em̄
videns deū. edom aut̄ sanguine
us interpretat̄ qz sc̄z aīma p̄t deū
cognoscere: caro vero ex sangui-
ne dinoscit̄ viuere et constare.
Cū ergo israhel id ē aīa habeat
ire in terrā p̄missiōis. i. in pa-
disū vel etiā in p̄fectionis statū et
necesse habeat p̄ terrā fratri sui
sc̄z corpis siue carnis trāsire. val-
de timet q̄ ab eo impediatur et q̄
a carne a v̄tutū itinere retardet̄.

Iste g^o israhel .i. spūs p viā rē
peitentie vel p viā publicē mie
vel elemosine p viā regiā ius
sticie pponit ire. Aquas delicia
rū nō pponit bibere. p agros a
vmeas idest p extrema negoci
a nō intendit incedere: nec p ali
quē iniusticiā pponit ad sinistra
seu ad dextera declinare. Quod
si aliquid de bonis ipsi⁹ terre .i.
de mūdi delicijs gustauerit pro
mittit salfacē et p penitentiam
emendare. **S**z quid? Heuera iste
edom idest caro cū populo suo.
idest cū gula et vicijs carnalibo
talia pacta rēnuit: et israhel .i.
aīe sen mēti cōtemplatiue transi
tum p̄stare cōtradicit. imo ad ei
obuiādū se continue p̄parat et p̄
munit. Non transibis inquit p
me. Alioquin armatus occurrā
tibi. Inde ergo sepe fit q̄ mens
seu anima necē habet aliam viā
magis latam et comunē que
rere. et ipse edom .i. carnis ipu
gnacōes a via cōpendij id est a
statu et vita p̄fectionis et absti
nētie t̄troire. Ideo bene d^r ad ga
lathas quinto . q̄ caro cōcupi
scit aduersus spiritum: et spiri
tus concupiscit aduersus carnē.
Hic precipit dominus q̄ aa
ron vadat ad patres suos et q̄
sanctis vestibus denudetur et ip
sis fili⁹ eius cleazar induatur i
monte hoz. Cleazar igit^r a moy
se ducitur. et ibi sacris vestibus
induitur et summus sacdos cō
stituitur. Aaron autem ibidem

moritur. qui triginta diebus a
populo deploratur. Sic vere
cum quis ad sacerdotiū sumen
dus est et loco patris idest pre
lati substituendus. debet super
cilium mons id est mentis con
templationem ascēdere. vestes sa
cras idest virtutes induere. a sic
mediante moyse idest adiuuā
te dīna lege digne poteit sacdo
ciū et ecclesiā gradū seu officiū
obtinere. **H**oc em̄ iter p̄tat lumē
seu mons qz p̄ cō isto lumē cō
templatiōis et mōtē p̄fectionis
ascendit q̄ digne aarō .i. scō p̄
lato vel epō p̄decessori succedere
q̄rit. Hū ergo dicit iob q̄drage
simo. **C**ircūda tibi decorē et in
sublimi erigē. et esto gloriosus
et speciosus induere vestibus.

Aaron mortuus ē et p̄ xxx.
dies est a populo deploratus.
Sic et nos in religione terrena
p̄ mortuis facim⁹ et p̄ triginta
dies missas p̄ mortuis facim⁹
et decantamus.

Populū cāeūtem terrā
edom cepit tedē itineis
a labo⁹ dicebatqz moy
se. **E**ur eduxisti nos de egipto ut
moreremur in solitudine. **D**est
pam⁹ nō ē aqua. **A**īa nostra nau
fiat sup cibo isto leuissimo. sicut
capitulo xx. fecerat ille popul⁹
similem murmuratiōēz diā
Quā nos ascēdē fecisti de egip
to a adduxisti i būc loā pesti^m
q̄ sei nō p̄t q̄ nec faciū gignit nec
vieas nec mala gnata. insup et

aquā nō habet ad bibendū. **I**gitur indignatus dñs pro murmure misit in pplm̄ igitos serpentes ad quozū plagas mortesq; plurimoz venit popul⁹ ad moysen dicens peccauim⁹. qua ppter pro ipsis sanandis p̄cepit dñs fieri serpentē eneu et eū in palo suspendi vt p̄cussi a serpētibus dum in istū serpentē aspicerēt sanarent⁹. Sic ergo fiebat q; illi quos aliquis serpens viuus ⁊ venenosus mordebat serpens innoctus mortuus ⁊ ere⁹ in palo suspensus dū respiciebatur sanabat. **I**ste popul⁹ murmurās genus humanū designat qui sc; in solitudine hui⁹ mūdi qui tūcra est locus pessimus qui p̄ p̄dicationē nō serit. pane verbi non reficit⁹ aqua gracie nō bibit⁹ ficiibus. malagranatis idest bonis spūalibus et virtutibus nō ditatur a p̄ncipio nō cessauerit extra dominū murmurare. et eidē p̄ mala opa repugnare. **Q**ua propter igitis serpentibus idest a demonibus et vicijis ipsū p̄misit dñs p̄cuti qui nō cessauerūt eos ab adam vsq; ad xp̄m miserabiliter mordere et spūaliter necare tam propter plagas tribulacionū ⁊ vicioz cū antiqui populares plāgerent et clamarent voluit dñs q; serpens eneus id ē xp̄c q; more etis p̄dicando resonaret. in v̄gimis vtero sicut in quadā fornice cōflaret. et q; p̄ moysen. i. p̄ pplm̄ iudaicū in palo. i. in cru

ce suspenderet⁹ etiā insup more: retur. et q; p̄cussi a serpentibus. i. demonibus vicijis et temptacionibus p̄ aspectū et p̄ fidem ipsius sanarent⁹. **I**ste etiā serpens mortuus visus et creditus humanū genus ab illis plagis sanauit q; bus antiquus serpens idest lucifer in p̄sona ade totū genus humanū letaliē vulnerauit. **E**t qd loquendo moraliter cotidie efficit⁹. q; illi qui ab igitis serpentibus sc; a mūdo carne et a dyabolo. igne triplicis concupiscencie inflāmant⁹. si serpentē in palo p̄dentē idest xp̄m et eius humanitatem in cruce morientē p̄ cōpassionem ⁊ deuocionē aspiciūt sani et liberi statim fiūt. **I**deo apostolus ad hebreos xij. monet nos ad hūc aspectū dicēs. **A**spicientes in auctore fidei ⁊ cōsummatore ih̄m. qui proposito sibi gaudio sustinuit crucē. cōfusione cōtempta. **C**ōsiderate eū ⁊c. Sic hic innuit⁹. filijs israhel terrā edom ac cōtinentibus iux terminos moab duo mirabilia cōtigerūt. vnū de flumine seu d̄ torrente zareth q; ante eos est siccatus ⁊ sicut macē rubrū corā eūtib; est diuisus. **A**liud iuxta arnō de quibusdā rupibus et scopulis qui ad eozū ad uētū gestierūt et signū leticie dātes seip̄sos inclinauerūt et trāseūdi spaciū p̄buerūt. ⁊ ideo s̄m̄ scōlasticā historiā et s̄m̄ iudeos hic dicit⁹ scopuli torrenciū ⁊ in p̄s d̄z **M**ōtes exultauerūt vt arietes

et colles sic agni omniū. **I**sta pnt
expoī mistice. et dici q filij israhel
significant religiosos qui scz
p solitudinem religionis arde
ūdo terram edom id est mundū
pperant ad terram future pmissi
onem. **S**z pro certo isti duo in
uenerūt no cumēta scz fluuiū za
reth qui figt carnis fragilitatē:
et montes arnō qui significant
penitentie difficultatē. **E**t rēue
ra ista duo solēt nos a pgressu
bonorum opm impedire. scz fra
gilitas et voluptatis fluxibilitas
ex pte nostra: et asperitas et dif
ficultas ex pte rei. **S**z quid. **P**ro
certo si fuerimus rei filij israhel
id est veri contemplatiui et iusti
ista duo impedimēta tollentur.
quia scz fluuiū nostre fragilitatis
ficcabitur et solidabitur: scopu
lus vero asperitatis et difficulta
tis nobis gestiet et letabitur. et
facilis et meabilis efficietur. qz
reuera boni inueniūt in solitudi
ne religionis et penitentie dif
ficia eē leuia et facilia esse for
tissima. **M**atth. xi. **I**ugum em
meum suaue est: et onus meū
leue.

Hic ponitur de morte og
ra seon regis amoreoy
h nichil ibi notabile iu
dicari. **V**idēs balach rex mo
ab quomō victi et destructi fue
rūt amorei timuit plūz israhel
et ideo pro maledicēdo sibi ba
laā ariolū adiuit. **D**ū ergo ba
laā ad balach pperat. spe mune

tū vt dicūt aliqui cōtra dei volū
tatē et p dcm̄ populū maledi
cere pponeret. occurrit sibi ange
lus in via euaginato gladio cō
tra eū. quē vidēs azima diūt ab
itinē. et fuste cesa āgelo cū gladi
o occurrēte et i stricto qdā loco
q declinaē neqbat assistēte. tm̄
adhesit parieti q pedē sedētis at
triuuit. **A**zima vō āgelū cū gladio
videbat: ipē vō balaā nō vide
bat agelū. **I**ncepit ergo azima lo
q: aperuit ei dñs os illi. et ce
pit ppheta rphēdē. et de hoc q
ipam fuste pauerat vitupare.
Quāe me pautis ecce iā tercio.
Extunc etiā dñs oculos pphete
aperuit. et āgelū cū gladio vi
dit. **Q**ui viā ipi? rphēdit et ne
plūz dñi maledicēt ipauit.
Ista allegorice pnt dici de iude
is et gētilib. **B**alaā ei ppheta
potest figre iudeos qui legē et p
phetas habuerūt. **A**zima vō figt
gētiles qui bestialiter et brutali
ter vixerūt. **A**ngelus figt xpm̄
vel etiam eius fidem qui gladiū
sue seueritatis et iusticie secū por
tat. **I**sta ergo est veritas q azima
prius vidit āgelū q ppheta. i.
gentiles primo crediderunt cri
sto et ipm̄ cici? p fidē viderūt q
iudei: quia scz gētilēs ipm̄ p fidē
viderūt. et iudei in pfidia eman
serūt. q p? erāt bestiales et cōfu
erūt illuminati et illi qui prius cla
re viderant sunt ex cecati. iuxta
illud **J**ohannis vndeāmo **E**go
in hunc mundum veni. vt qui

nō vidēt videāt: et qui vidēt cēci
fiant **I**n fine tñ balaam angelū
videt. qz iudaicus populus fi-
naliter ouertēt a credet in xpm
et eius fidē papiet et cognosct
Psaie lx. **T**ūc videbis et afflu-
es **V**el dic q balaam ppheta
qui interptatur turbans eos vel
deuorans plm. siue substācia e-
ozū significat mūdi supiores. i.
platos pncipes et etiā clericos l
diuites. qz scz isti licet sint pphete.
i. sapientes et scientifiā respe-
ctu alioy ipsi tamē p discordias
populū turbant **P**tz de aduoca-
tis qui nutriūt omēs lites. ppē
rapinas populū deuorāt. et ta-
mē sine substācia eoz sūt finaliē
inquānt scz tales rapinay diui-
cie nūq̄ diu apud eos pseuerāt
sicut patz tales vt dīter sūt pau-
pes. aduocati vero et alij fraudu-
lenti qm̄q̄ de substācia populi
sint diuites. tñ apud hēdes eoz
nime diu restant **Q**uia s̄m̄ pu-
ri. **A**lij gregāt nō sua. et semp
in egestate sūt **A**sina vero p̄t
populū subditū bestialē et sim-
plicem significare quā scz balaā
.i. supiores nō cessant equitare
dēmpnere et calcare **I**git̄ dico
qz azina hodie melius videret ā-
gelū qm̄ propheta. qz pro certo
hodie infiores et subditi meli-
us vidēt deū et melius cōsiderāt
gladiū sue sentencie q̄ ipsi sui e-
quitatores. i. q̄ clerici prophe-
te et religiosi. pncipes et quicūqz
supiores **G**ladius em̄ dīne sen-

tencie hodie p̄ter q̄ a simplicibz
nō timet. et angelus testamenti
xpc ab ipsis nō a mūdi sapienti-
bus et potētibz dēmplat **A**sa.
xxxviii. **N**ō videbo dñm deū in
terra viuenciū. **A**sine ergo idest
simplices p aspectū gladij dīne
sentencie qm̄ scz in arto loco mor-
tis inter parietes finalis necessi-
tatis a quo declinare nō pnt x̄m
cū gladio expectare cōminantez
cōspiciūt. a mala via iusticie di-
uertūt. et verberari tribulacioni-
bus cicius se pmitūt q̄ peccare
iuxta illud iob xix. **F**ugite ergo
a facie gladij qm̄ vltor iniquita-
tū gladius est. et scitote esse iu-
diciū **M**ali vero prophe. i. ma-
li clerici et supiores quia deū nō
vidēt neqz cogitant audacter cō-
tra ipsū peccādo properāt a gla-
diū sue sentencie nō formidant
Sic ergo fit qz azine prophetas
rephendūt dū simplices meli-
q̄ hātī. laici melius q̄ clerici. sub-
diti melius qm̄ plati operantur
et viuūt **U**nde isti hodie cōtra na-
turā loqui. deū laudando viden-
tur. vbi maiores tacere noscūt.
Unde de beato anthonio legitur
qz cū p deserta videre paulū pge-
ret et homūcionē secū loquacem
repperisset dixisse fertur. **V**e tibi
alexandria. quia bestie xpm lo-
quūt. homines vero ipsum igno-
rant. **V**el si vis dic qz si homo
ducat azinā suā idest aliquē fai-
liarē vel subditū ad aquod ma-
lū opus scz ad maledicēdū plō

domini scz ad pauperes mole-
standū si vidit angelū cū gladi-
o idest xpm cum sua dura sentē-
tia contra se stare et viam illam
seu opus illud angelo idest deo
displicere cognoscat. sibi rebel-
lem et contrariū esse deum. sta-
ti debet a tali itinere vel ope resi-
lire. nec ppter dñm sui minas at-
penas debet vltra pcedere imo
debet pedem. i. affectum et volū-
tatē domini sui attere. et affrica-
re. et eidē potius displicē. dicēs
illud actuū. v. **O**bedire oportet
deo magis q̄ hominibz. **V**el
dic q̄ azina significat hominem
humilē et patiētem. qui licz ha-
beat sustinē a superiore tamen cū
inimicis puocatur et p iniurias a-
fessore suo. i. a superiore vel pre-
lato plus debito stimulat. nō
est mirum si eius patiētia dirum-
patur et si cōtra dominum suum
murmuret et loquatur. **S**ubditi
enim q̄q̄ patiētes nō tamē pos-
sūt semp iniurias superiorum to-
lerare ymmo quādo inimicis cōui-
ciāt necesse habent contra eos ē-
clamare. **Q**uare inquit me pau-
tis ecce iā tercio. **U**nde isti dicūt
illd Job sexto **Q**ue est em forti-
tudo mea vt sustineam: aut q̄s
finis me? vt paties agā. **N**ec e-
nim fortitudo mea vt fortitudo
lapidis: nec caro mea enea ē
Vel si vis dic moraliter q̄ bala-
am ē volūtas q̄ ē potētia libera et
tū ceca **A**zina vero ē potētia cog-
nitā et tū subdita et serua **Q**ue

scz vidēs q̄ angelus id est deus
gladio infirmitatū vel infortui-
orum ipsam psequitur ipsaz ve-
rat et ad mundi pspira ptransi-
re deprehendit. balaam id ē vo-
lūtatē ad istum gladium non
attēdētē h̄ ad suas concupiscē-
cias pperāte in monet. vt declinet
a via mala **E**cclāstia xxxi. **I**nfir-
mitas ḡuis sobriā facit aīaz zē.

His israhel existētibz
i sethi vērūt i castra mu-
lieres inadiaite seu filie
moab cū q̄bz fornicat? ē plūs
et vocauerūt eos ad sacrificia su-
a et adorauerūt etiā deos suos.
ppter quod iratus dñs pcepit.
q̄ quilibet fratrem suū occideret.
et ydolatriā vīdicat. **P**riāpes
etiā populi qui populum non
pumerāt pcepit dñs suspendi a
contra solē in patibulis poni
Allega exemplariter si vis q̄ v-
nū peccm ad aliud trahit. **M**ala ei
societas et cohabitatio malorū
viciorū ē occasio **L**uxuria em tra-
hit isto ad fornicatōez. fornicat-
io ad ydolatriā. ydolatra vō tra-
hit ad mortē **Q**z secūdū grego-
mox suo pōdē ad aliud trahit.

Vel allegari p̄t cōtra platos
priāpes siue iudicēs negligētes
q̄ tuera si plūs nō pumūt cū de-
liq̄t et si peccare ip̄u nō ipedit
qn̄ posset in inferno suspēdi me-
rēt. et ibi ad solē. i. ad ardorē p-
petuum exponentur **V**el pōt
illd allegari q̄ vbi de fide agitur

quilibet zelare iubet intantū q̄
nulli parētū vel amico parcē tūc
tenet. **A**micius em̄ amicu et frater
frēz debet occidē q̄n videt eū
in deū impie agere et p̄ ydolatri
am vel heresim sibi in via morū
et fidei obuiare. **D**eutro. iij. **S**i
tibi psuaserit frater tuus vt hui-
as dijs alienis nō acquiesces ei
sed statū interficias eū **Q**ue tam̄
intelligo aū iudicis auctoritate.
vel q̄n est bellū cōtra hereticos
vel infideles **H**ic ponit d̄ illo
filio isrl̄ qui cōtra moyse et alijs
tabernaculū ingrediens vna aī
meretrice cohabitauit. **Q**uē phi-
nees subsecutus gladio cōfodit
et ideo sacerdotū sempiternū a
deo sibi pollicitū ē. **Q**d̄ vtiqz ad
hoc allegari p̄t q̄ viri xp̄iani et
fideles et maxime eccl̄astici et sa-
cerdotes p̄ fide et moribz debēt
zelare a publicē fornicantes vel
quoslibet in scādalu publicē de-
linquētes dñt redarguere a pu-
nire **E**t sic pro certo poterūt sa-
cerdotū p̄petuū id est honore et
nū. et hoc in alio seculo possidē
p̄s **T**u es sacerdos in eternū:
s̄m̄ ordinē melchisedech. **N**ichil
em̄ ita p̄petuat sacerdotia id ē di-
gnitates eccl̄asticas a mūdanas
sicut zelus iusticie et fidei aī hñt
Zelo ergo istius fuit dñs pla-
catus et p̄lūs ab vltiori pla-
ga liberatus. quia reuera zelus a
iusticia etiam malos punit p̄s.
Stetit phinees et placauit et cō-
savit quassatio aē

Alphat mortuus est in
deserto: et aī nō habēt
filios q̄ sibi possent suc-
cedere. precepit dñs q̄ filie sue
succederent loco eius. **O**nde etiā
legem sup hoc dñs pmulgauit
dicens. q̄ homo aī mortuus fu-
erit absqz filio: ad filiā trāfibi-
t successio. **F**ilij significāt viros p̄-
fectos. femie significāt ip̄fectos.
Igit̄ q̄n p̄. i. aliqs p̄latus mo-
rit̄. tūc si habet aliquē filiū id ē
aliquē subditū p̄fectū p̄uidū et
discretū. hereditas sua id est p̄la-
cio vel dignitas debet sibi distri-
bui et cōcedi et ad illā debet tal-
eligi et assumi. **V**erūtū si talis fi-
lius id ē talis p̄fectus deficiat. tūc
necessariū ē q̄ in hēditate vel p̄-
latura. filia. i. subditus simplex a
ip̄fectus succedat. **M**elius ē em̄
filiā. i. minus sufficiētē. ip̄fectū
seu simplicē eligē q̄ hereditatē
eccl̄ie beneficij vel officij sine gu-
bernatore diu dimittere. **Q**uod
tū ē cōtra illos qui hereditates
eccl̄asticas etiā viris. i. p̄fectis a
sufficiētibus dmittere nolūt. sed
ipsas vacātes diuturnis t̄pibz
p̄mittūt. **Q**d̄ est etiā cōtra illos
q̄ dato q̄ filios id est viros suffi-
cientes p̄fectos habeāt. femias
tamē id ē ignorātes et ip̄fectos
scz nepotes suos et aicos p̄mo-
uēt et exaltāt. et hereditatē que
debeatur nō filiabus sed filijs
eis donant aī tamē scriptum fit
q̄ nō est bonū dare panē filioz
caibz ad māducādū. math. xv.

Vel dic q sic in bonis magis
debet eligi mulier dū tamē sit fi
lia q̄ quicūq; mascul? alien?

Sic vere in beneficijs ecclie qn̄
q; debet mulier idest min? per
fectus eligi. dum tamē sit filius
ecclesie idē de dyocesi vel p̄ta q̄
masculus id est quicūq; magis
p̄fect? de alia gēte natus Vel
ista possunt allegari q null? p̄t
esse ita mirabilis p̄sona q̄ a boīs
paterinis debet exheredarizē

Aduerte b̄ q moyses in oībo
arduis causis consulebat domi
num sicut patet b̄ de successione
istarū filiarū **Leui. xxij.** de bla
sphemo et sup̄ **xxij.** de colligē
te ligna rē. **In** quo notari p̄t q
iudex vel p̄latus in omni facto
arduo d; ad deū mētaliē r̄currē
et sibi ante oīa negociū cōmen
dare. et sic poterit tuā iudicare

Moyfi morituro dictū fuit
a dño q montē altum ascēderet
et q terrā p̄missionis cōtempla
ret et cerneret. q q; loco suo io
sue filium nun ducē p̄li substi
tueret. et q ad patres suos re
licto corpore remearet Sic ve
re prelatus vel vir iustus i mō
te sc; in p̄fectionis statu morit̄.
inquantū a valle idest a populi
morib; segregatur **M**oriturus
tamen sūme debet terram p̄mis
sionis paradisi cōtemplari et cōspic
cē et eā totis mīfibus affectare. de
substituēdo etiam iosue idest bo
no successore. si sit sibi possibile
debet curare. et pro hoc dominū

exorare dicendo cum isto moyse
illud quod dicit. **P**rouideat do
minus deus spirituum omis car
nis hominem qui sit super mul
titudinem banc vt poss; exire et
intrare ante eos **I**tem aduer
te hic q quia moyses et aaron i
dominum peccauerunt ad aq̄s
contradictionis inquantum ip̄
sum sanctificare coram populo
noluerūt. ideo ne intrarent ter
ram p̄missionis et ne inducerēt
illuc populum condempnati fu
erunt. **I**osue ergo qui non pec
cauerat electus fuit et ibi plūm
introduxit **V**ic si vis allego
ricē q moyses et aaron signū ve
terē legem vel generaliter omēs
patres veteres. **I**osue vero q̄ in
terpretat̄ saluator signū gr̄iā vel
eciā x̄pm. qz p̄ certo illi primi
oēs peccatores fuerūt et omēs
in dominū deliquerūt. et ideo po
pulum dei in terrā p̄missionis.
i. in paradisu seu eciā i p̄fectionis
statū itromittē neq̄erūt **O**ēs em̄
peccauerūt et egēt gr̄ā dei. **A**d rō
iij. **E**t ad heb. vij. **N**ichil ei ad
p̄fectū adduxit lex **N**ecē ḡo fuit
istos i dexto. i. i inferno emanere
qz p̄pt̄ ad peccm̄ ad terrā paradisi
neq̄erāt p̄traē. **P̄s.** **Q**uibus iura
ui i ira mea. si itroibūt i terrā me
ā **Q**uid ergo? **P**roculdubio ne
cēsse fuit hoīez inoēntē sc; iosue
saluatorē. i. x̄pm vel dei gr̄ā q̄re
re qui populū poss; in paradisu
itromittē seu itroducē et saluaē
X̄ps enim nō moyses gr̄ā non

lex: nouitas nō vetustas. ecclesia
nō sinagoga nos introducit ad
gloziā et ad vitā **Ad ro. iij.** Nō
ex opibz legis iustificabit omis
caro. **Ad tīū iij.** Iustificati grā
ipsius heredes sum? Vel dic
gñaliter q peccatores etiā suffi
cientes et maxime illi qui pecca
uerūt ad aquas cōtradictōis vt
discedes. discoli. et rebelles nō
debent populi duces fieri et pla
ti. dñi vel rectores: sed pot' io
sue idest innocentes. puidi et fi
deles **Ad hebreos vij.** Talis de
cebat vt nobis esset pōtifer san
ctus innocens et impollutus. se
gregatus a peccatoribz: et exel
sior cel factus. **Hic nota** si vis
q moyses nō rogauit p aliquo
in speciali nec de sanguineis nec
amicis curauit sed in gñe p suffi
ciēti successore rogauit.

xxxviii. et xxxix. capitulis agi
tur gñaliter de festis et sacrificijs
eorūdem de libamētis **Circa** qd
nota q s^m qd possum? colligē.
dño offerebat de animalibz agn?
aries. vitulus. bos. hircus. vac
ca. capra. agna. turtur. colūba et
passer **Itē d' ebñ li qd' offebāt**
simulā panē. thuris. sal: de rebus
vero liquidis oleū et vinū **Heue**
ta ista sacrificia pñt significāe di
uersas virtutes que sūt a nobis
dño offerende **Debemus em̄ sibi**
offerre agnū. i. innocēciā: bouē
qui tarde incedit. i. tpanciā: be
dū qui libenter ludit. i. bonā le
ticiā: hircū et caprā quoz pilus

pūgit. i. penitenciā: vaccā et ag
nū quarū sim? sterilibz agris p
ficiat. i. elemosinā: vitulū qui iu
go se subijcit. i. obedienciā: tur
turē que ē auis casta. i. mūdiciā
colūbam que ē auis simplex id ē
modestiā **Item** debem? sibi offer
re farinā. i. mūdā cogitacionem
panē. i. eucharistie deuocionem
sal. i. sapienciā et discreciō. thuris
. i. caritatem et oracionē. oleum
. i. misericordiā et passionē. vi
nū. i. spūalem spem et cōsolaciō.
Et breuiter ista debent esse sacri
ficia spiritualia. quia sacrificium
deo. spūs tribulatus. que a dō
sūt acceptabilia et grata **Homo**
em̄ de seipso facit agnū. bouem
et arietem et similia quādo ipse
offert deo innocēciā. fortitudi
nē. iusticiā et bona spūalia. **Pō**
Sacrificium laudis honorifica
bit me. **Vel dic q in paradiso**
domino offeruntur varie res id
est varia genera personarum scz
agnus idest homines innocen
tes: aries idest homines iustici
am diligentes. vitulus idest spi
ritualibus gaudentes et cetera.
Dic et refer omnia ad psonas.
Nota hic q apud iudeos e
rāt septē solempnitates legales
scz sabbatū vbi ab opibus cessa
batur. **Memoria** vbi pñcipiū
mensis et noue lune pñcipium
celebrabatur **Et dicebatur a noe**
quod est noua et memē quod ē
luna quasi nouilunium. **Pas**
se. idest pascha in quo agnus

pascalis comedebatur: et dicitur
pbase idest transitus dñi: Pēte
costes a die quinquagesima post
pasca. dēa a pēte con qd est quin
quaginta in qua de frugibus no
uis p̄m̄cie offerebantur. Festum
clangoris in principio mēsis sep
timī. in quo cū cornibus pecorum
bucinabat. Festū p̄piciacōnis
decima die mēsis septimī in quo
vitula rufa cremabatur et cinis
eius p̄ imūdis expiādis ad to
tū ānū r̄seruabat. Et festū taber
naculoꝝ quintadecima mēis hu
ius quo populus septē diebus in
tabnaculis morabatur. Et adū
te q̄ ista vij festa suas rōnes hē
bant. Nā celebrabatur sabbatū
quia dñs requieuerat. Neome
nia. quia tūc mensis legalis inci
piebat. Pasca quia tūc populū
mare rubrū trāserat. Penteco
stes. quia tunc scz die quinquas
gesima ab exitu de egipto plūs
legē acceperat. Festum clangor
is quia ea die ysaac liberat. fu
erat. et ideo cū cornibus arietinis
clangebant p̄pter arietem quē
pat̄ loco eius imolauerat. Festū
p̄piciacōnis. quia ea die post vi
tulū cōflatilem moyses de mōte
descendens p̄piciatū eis dominū
nūciauerat. Festū tabernaculoꝝ
pro eo q̄ populus in deserto in
tabnaculis habitauerat. Dic
moraliter loquēdo q̄ talia sep
tē festa celebrabāt spūaliter fide
les in ecclesia. Et sic dicā q̄ sab
batū celebram. qñ a malis opi

bus quiescim. et cessamus. Ne
memā. i. lūe nouitatem colim.
cū nūq̄ cōuersacionē i bonis mo
ribus innouam. Pasca facim. cū
de mūdo ad religionē de egipto
in iherusalem de p̄ccō ad grām
de amaro seculo ad celi aiciam
p̄trāsimus. Pentecosten celebra
mus cū legē dei scīaz et fidē acci
pim. cū p̄icias bonoꝝ opm si
bi dam. Festū clangoris agim.
cū deū pura mēte laudam. et cū
de arietis imolacōe et ysaac libe
racōe. idest de xp̄i passione et re
surrectiōe eidem gratias agim.
Festum propiciacōnis recolim.
mus quando de venia impetrata
p̄ vacōe ruse obustioꝝ. i. p̄ xp̄i
passioēz gaudē. Festū vō tabna
culoꝝ p̄ficiā. qñ nos eē i hoc m̄
do p̄gnos et aduēas cogitam.
et quādo nos nō habē h̄ manē
tē ciuitatē enim. et ad futuram
ciuitatē p̄peram. Ista sūt ergo
festa que nos debem. spūaliter
colē et i templo cordis nr̄i mēta
liter celebrare. Nā. scdo. Cele
bra iuda festiuitates tuas: ēdē
altissimo vota tua: q̄uis hodie
lanitādo possz dici illd̄ tre. ij. Ob
liuioni tradidit dñs in sion festi
uitatē et sabbatū. Vel dic q̄ ml
ti sūt mali q̄ adhuc vidēt iudai
zāe festa iudaica spūaliter celebra
re. Quidā eī celebrāt sabbatū. et
isti sūt illi qui semp̄ volunt qui
escere et nullū opus bonum fa
cere. nec sunt in aliq̄ labore. de
q̄bus dicit i ps̄o. In labore hoīm

nō sūt. et cū hoībō nō flagellabū
tur Ideo tenuit eos supbia et c.
Alij sūt qui celebrāt neomeniaz
·i· nouā lunā. et isti sūt illi q̄ so-
lent nouitates diligē. nouos ritus.
mores et statuta introduce
noua et curiosa querere: et semp
aliquid nouitatis appetē dicē vel
facere Actū xvij. Nouozū de-
momoꝝ denūciatoꝝ videt̄ esse.
Alij celebrāt festū pasche qd̄ in-
terpretat̄ trāsitus et sūt illi q̄ ista
bilitatis vicio solent laborā. nec
vmq̄ in aliquo pposito p̄sistē.
sed de bono ad malū. de malo ve-
ro ad deterius otinue p̄transire.
Jeremie li. Trāsierūt de monte
in collem. oblitī sūt cubilis sui.
Alij celebrāt festū pentecostes
dictū a pente qd̄ est q̄nqz. et isti
sūt illi q̄nqz qui supfluis deside-
rijs obediūt. et qui legē carnis
suscipiūt et p̄midas sue iuuetu-
tis sibi luxuriando offerūt. dicē-
tes illud luce xiiij. Iuga boū emi-
q̄nqz. **A**lij celebrant festū clango-
ris et isti sūt illi qui nō cessant tu-
bicināre et clangē et cū canticis
et cithara mūdi leticiā frequētā
et tales sūt etiā p̄liatores et ve-
natores qui tubis et clamoribō
vūt̄ et Job xxxi. Tenēt tīpa-
nū et citharā. et gaudēt ad soni-
tū organi. **A**lij celebrant festū p-
piciationis qd̄ etiā dicit̄ festū af-
flictionis et expiāōis. et isti sūt
illi qui sperāt in fine penitere et
dei miāz hrē et seipsoꝝ p̄ p̄niam
affligē et peccatoꝝ suoꝝ expia-

cionē et veniā obtinere propter
qd̄ nō cessant q̄ diu viuūt pecca-
re dicentes q̄ satis est de tempe-
quo possint veniā impetrare. et
etiā dicentes illud eccl̄. v. Mi-
sericordia dñi magna. delictozū
meoꝝ nō recordabit̄ altissimus
Alij celebrant festū tabernaculo-
rū et isti sūt illi qui in nullo sta-
tu vel beneficio figūt pedē sic sūt
ambicioſi qui scz in nullo officio
vel beneficio qd̄ habeāt limites
gressuū et affectuū suoꝝ firmāt
ymo i oī beneficio tamq̄ pegni
et etiā tāq̄ in tabernaculis habi-
tant et semp ad aliquid aliud ā-
biūt et anhelant. Q̄to regū xiiij
Habitaucrūt filij isrl̄ in taberna-
culis. Ita sūt ergo festa mala
maloz quibus in hoc mūdo tri-
pudiant et festiuāt: de quibō dz
ysaie primo Solempnitateſ ve-
stras odiuit anima mea. Et itez
Neomemiam et sabbatū et festi-
uitates alias nō feram. Et amos
quinto Odiui et proieci festiui-
tates vestras. Cum omni die de-
beret fieri iuge sacrificium. scilz
vnus agnus mane. et alius ve-
spere cum libamentis suis. istud
erat verum q̄ in diebus festiuis
et solempnibus plura et maio-
re fiebant sacrificia q̄ in diebus
cōiubus. Sic vere licet omni die
debemus iuge sacrificium. id est
iuge bonozum operum exerciciū
facere: et mane et vespere id est
in iuuentute et senectute agnum
immaculatum id est vitam purā

et imaculatā offerre: in dieb; tñ
festiuis debē? pura ⁊ melioza sa
crificia. i. opera bona et precipu
a exercere. Inquātū enim festū
est solempnū? debet sacrificium
bonorum opin esse mai? Job .
decimotercio. Eme ea que opus
sūt ad diem festum Quod tamē
est contra multos qui diebus fe
stiuīs nō plura bona s; potius fa
ciūt plura mala **P**rimo ma **C**ō
uersi sunt dies festi eius ī luctū.

Sicut ponit hic scolastica hi
storia Iuge sacrificium resperti
num pinguius erat q̄ matutinū
Cuius causa erat vt ayt qz mul
ti ponebant de die sacrificia ī al
tari vnde sacrificiū pinguius ēd
debatur Sic etiam sacrificium
nostrum respertinum idest bo
na opera senectutis debent esse
melioza. et p elemosinas pigui
ora q̄ opa matutine iuuentutis
Quia scz quāto plus ad vesperā
senectutis pperamus tāto meli
ora opera exercere debemus vt ī
nocte mortis odore virtutū no
strarū dominū delectemus et ip
se crematioēz nostre peitētie spū
aliter odoretur **P**salmista Ele
uatio manuum mearū sacrificiū
respertinum

Mulier nō poterat vōtum
facere Si vero ipsa sine
filia familias vōtum fa
ceret statim qñ vir vel pater vo
tū audiebat cōtradiceere potēat.
et sic vōtū quod fecerat nō tene
bat. Si vero vir vel pater stati

nō contradiceret s; taceret. et q̄si
vota associando aliquātulū ex
spectabat. ipsū amplius tollere
non valebat. **F**ilia vero vidua
vel repudiata que in patris po
testate non erat. si vōtū vovebat
necessario obligata manebat et
ipm vōtum pater suus nullomō
tollebat. **I**stud si vis allega
moraliter et dic q̄ pater ⁊ mat
ē aīm? rōnalis: filia vero et vx
or eius sensualitas carnalis **I**gi
t̄ dico q̄ quādo talis filia seu vx
or scz caro vel sensualitas vult a
liquod vōtū facē. i. vult ex volū
tate sua agē. nccē bz viri seu pa
tris sui scz animi rōnalis cōsen
sū et consiliū reqrere. et si contra
dicat debet quiescē et cessāē **I**ste
etiam vir vel pater quando fili
am istā scz carnē vidz vōtū emit
tere. i. aliquid male cupiscere
p̄t in p̄ncipio sibi resistē et vōtū
ip̄ius refrenare **Q**z si aliquātū
lū tardauerit et a contradicēdo
⁊ carnali appetitui repugnando
paulatim sp̄ creuerit ip̄az āplius
a tali vōto. i. a tali malo desideri
o t̄ardare nō poterit. qz scz ma
la carnis vota et desideria dum
adhuc sunt in p̄ncipio idest in
cogitatione possunt per rōnem
reprimi et auferri. Si autem cō
ualescē p̄mittunt. vir aut nūq̄
p̄nt destriui vel auelli. p̄o mach.
quarto **N**isi p̄uenieris eos pau
latim maiora hijs facient et nō
potis obtinē eos **V**el dic q̄ vir
vel p̄t ē deus filia: vel coniunx ē

anima. quā p certo a fatuis vo-
tis suis repmit et tabulando vel
inspirando ipsam a malo custo-
dit. Illud tñ fallit in repudiata
vel vidua. i. in anima reproba-
ta et dampnata. qz talē solet pa-
ter suus deus et a malis votis su-
is nō trahē sed eam pprie volū-
tati dimitte et tam p correctiōe
indignā sibi in suis malis deside-
rijs nullatenus obuiare. **O**zee
quarto. **N**ō visitabo filias ve-
stras cū fuerint fornicate. **V**el
dic si vis de plato q bonos sub-
ditos corrigit et eorū malis desi-
derijs cōtradiat. repudiatos vō
q pteruos tamq̄m incorrigibi-
les sue volūtati dimittit. **P**s̄ **D**i-
misi eos s̄m desideria cordis eo-
rū: ibūt in adiuuenciombz suis
Qum filij isrl̄ de madiami-
tis triūphassent et qnqz
eorz reges occidissent. mulieres
et viros captiuos ad
castra duxerūt. **Q**uibz ait moy-
ses p hec verba. **C**ur mulieres
reseruastis. **N**ōne iste sūt q pec-
cāe fecerūt isrl̄. **V**iros igit̄ et mu-
lieres corruptas occidit: et solū
virgines reseruauit. **P**er madiā
qd̄ interpretat̄ cōtradiatio intelli-
gitur caro que semp cōtradiat
spūi: et p qnqz reges eius intel-
ligo quiqz sensus. **P**er mulieres
corruptas intelligo malas dele-
ctaciones et cogitaciones. **P**er
virgines vero intelligo puras et
sanctas affectiones. **I**git̄ mora-
liter loquendo sepe d̄ngit qz fi-

lij isrl̄. i. filij spūales cōtra madi-
an. i. cōtra ppriam carnē militāt
et ipsam cū quiqz suis regibz. i.
cū quiqz carnalibz sensibz viūt
supant et expugnāt. mulieres
vero custodiunt et reseruant.
Istos vero dñs rep̄bendit et ta-
les corruptas mulieres. i. cogi-
taciones et delectaciones occidi et de-
strui p̄cipit: solas vero virgines
idest puras et mūdas affectiōes
reseruari p̄mittit. **N**ōne inquit
ille sūt que peccare fecerūt isrl̄
qz p certo male cogitaciones sūt
ille que isrl̄. i. virū iustū vel etiā
rationalē animā faciūt peccare.
quia puerse cogitaciones separāt
a deo. **S**apie p̄mo. et p̄pterea ip-
sas optet destruere. **P**redam
quā filij israhel madiamitis tulle-
rant precepit moyses purgare.
aurum et omnia talia que ignē
sustinere poterant igne precepit
purificari. **I**lla vero que ignem
sustinere non poterant. sicut ve-
stes et similia. precepit aqua ef-
piciationis mūdari. **P**reda ista
significat animas que a madiā
idest a dyabolo per penitenciā
subtrahuntur et cotidie p dñm
et eius p̄latos et p̄dicatoēs spū-
aliter rapiūt. **S**i tūera de istis sic
raptis et ad fidē vel penitenciā
cōuersis duo sūt ḡna. qz scz qdā
sūt infirmi et debiles qui ignem
tribulacionis nequeūt sustinere
quidam vero sūt fortes et ignē
istū cōpetenter tolerare p̄nt. **E**t
iō moyses. i. de illis qz fortes

et perfectos videt. p igne dure tribulacionis pbat. purificat. et exercet. **P**salmista **I**gne me exaltasti. **zē.** Et eccl. **ij.** In igne pbat tur aurū **zē.** Illos vero quos debiles et infirmos videt aqua expiacōis. i. dulcedine sue misericordie lauat et cum ipsis misericorditer agendo eos ab igne tribulacōis pseruat. sicut patet i quibusdā quos p martiriū sicut p igne ad se vocat. et in alijs q̄s p simplicem confessionem sicut p aquā expiat atq; purgat **P**sal. **T**ransiui in us p igne et aquā. et eduxisti nos in refrigeriū **V**el si vis dic q̄ aqua expiacōis est lacrimosa cōpūctio. **zē.** sic supra.

Vel dic q̄ ignis et aqua significant duplicē baptismū scilicet flammis et fluminis quorū scilicet altero necē est aīam purgari et purificari prius q̄ a madian. i. a diabolo abstrahi vel auferri possit **A**lega vt s̄.

Gad ruben et manasse vidētes terram se. **ō** regis amozreorū et og. **ē**gis basan q̄ erat cca iordanem q̄ ip̄a pascuis abundabat et q̄ ip̄si multapeccora possidebāt illā terrā p hereditate p alēdis suis gregib; a moysē petierunt et totā aliā q̄ erat vltra iordanē penitus q̄tauerūt **S**ic vere tres trib; i. tria genera hoīm scz ruben q̄ pris cubile sedauit. i. luxuriosi **G**ad q̄ intēptat accinct; id ē auari q̄ ad laborādū p mūdo sp̄

sūt accincti **M**anasses q̄ interpretatur obliuio. i. supbi q̄ dei a sui pximi et sui p̄p̄i sūt obliu nō curāt vltra iordanē id est vltra flūuū iudiciij. i. vltra mortē scz i paradiso possessionē accipe. p̄m̄mo sūme curāt hic habere ctra iordanem scz in hoc mūdo dicias a possessiones quib; possint peccata sua. i. vxores suas et filios alere. et ditare. **I**tam ergo terrā a moysē. i. a deo videtur p portionē et hereditatē accipe et terrā pmissionis. i. paradisi qui vltra iordanē mortis latitat. p̄sus dimittē et quitare. contenti presentibus de p̄petuis temporibus nō curare

Ordinauit dominus q̄ certe vrbes leuitarū p refugio illorum qui hominem occiderāt ordinarent et q̄ ibi transfuge ab occisi amicis saluarentur quousq; sūmus sacerdos moreretur et tunc liberi penitus efficiebantur si tamen nō voluntarie sed a casu hominem occidisse reperiebātur **S**ic vero si quis hominem id est rationem vel etiam cristum vel etiam gratiam in seipso occiderit p peccatū cōstitute sūt sibi ciuitates e fugij id est diuersi penitentie et religionis stat; ad q̄s fugiēs liberat; ne ab amicis occisi. i. a deo et ab āgelis p̄bēnit occidat; **V**el dic q̄ ciuitas refugij ē ecclia qz scz ille q̄ ē homicida sui p̄p̄i p peccatū nō hz ē medium nisi ad ciuitatē

remedij idest ecclie fidem et disci-
plinā et ad mortē sūmi pontifi-
cis idest xp̄i passionem et mor-
tem **ps̄** Dñe refugiu factus es
nobis **Del** dic q̄ hō. mīda nō
habebat nisi tria remedia sc̄z pa-
cem cū amicis. ciuitatē refugij et
mortem pontificis Sic vere pec-
cator qui suip̄sus vt dictū est
ē hō. mīda. non habet remediū
nisi tria. sc̄z ciuitatē refugij. hoc
est bt̄a v̄go: mortē pontificis. i.
xp̄i passio. pacē cū amicis hoc ē
penitentiē satisfactio et xp̄i et sc̄o
rū p̄ penitentiā placatō. **Peni-**
tencia em̄ iudicē placat. passio
semp̄ saluat. maria trāsfugā p̄-
tegit atq̄ seruat **Unde** canit̄ **Sub-**
tūū p̄fidū fugim? sancta dei ge-
nitrix etc̄

Hoc finē q̄ sortiu distribu-
tio nō cōfundet̄ p̄cepit
dñs occasione filiarū sal-
phaat. q̄ quilibet de tribu sua
vxoꝝ acapet et quelibet mulier
in tribu sua nuberet. et sic̄ dis-
tincta tribus sic̄ et hēditas in suis
famijs p̄maneret. **Hoc** si vis
ap̄lica v̄tra illos qui in alijs tri-
bub. i. in aliens ecclesijs vxoꝝ
res. i. beneficia cupiūt acapere et
nō cōtenti p̄pria tribu. i. p̄pria
dioec̄si. religione vel collegio vxoꝝ
orē. i. beneficiū alibi v̄dicare nō
verēt. **Precepit** ergo dñs q̄ ne-
mo aliūde cōiugē acapiat. et q̄
p̄ ambiōnē ad aliā tribū. i. ad
aliā eccliam vel collegiū se sine cā
nō trāfferat seu vxoꝝ vel benefi-

cū ibi querat **Quarto** regū xiiij
Cōtentus esto glorie tue: et sede
in loco tuo **De** vxoꝝ etiā. i. de
dignitatib. officijs et beneficijs
vult q̄ de tribu sua idest de gre-
mio p̄prio vir vel p̄latus vel re-
ctor ipsis assignet̄ et q̄ de aliēa
patria vel ecclia ipsis nullatenus
ordinet̄ **Qd̄** tñ hodie male ser-
uatur: qz sc̄z illi qui sūt de p̄pa
tribu idest de collegio vel de pa-
tria et qui sūt p̄prij filij ecclie ho-
die expellūt̄ **Alij** v̄o qui aliūde
veniūt sc̄z nepotes et familiaēs
p̄latoy talib. vacantib. vxoꝝ
b. i. beneficijs dotantur. **Unde**
illi de patria p̄nt dicē illud ysa.
p̄mo **Hereditates** n̄as corā o-
culis n̄ris alieni deuorāt **Quia** reue-
ra sicut d̄z math. xvij. multi ve-
niūt ab oriente et occidēte et a-
liūde et reuēbūt cū abrahā ysa-
ac et iacob id ē cū p̄ncipib. et p̄-
latis. filij autē regni eijcūt̄ur fo-
ras. **Qd̄** ē cōtra multos p̄ncipes
nr̄os q̄ i domib. suis. hūicis et
officijs alienos de aliens terris
et tribubus aduocant. filios at̄
regni id ē hoīes terre et p̄rie sue
eijcūt̄ et repudiāt et nō amant
De hystoria deutro. pauca po-
no. p̄ eo q̄ p̄ maiori pte nō fa-
cīt nisi que sup̄ posita sūt recapi-
tulare. et p̄ eo q̄ v̄ter nō solent
verba sua iductiue vel h̄aliter re-
citari etc̄

Explicat moralizacio libri nuoy
Incipit moralizacio libri deutro
nomij.